

**KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
PEDAGÓGIAI KAR**

CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ

ALAPKÉPZÉSI (BACHELOR) SZAK

KÉPZÉSI PROGRAMJA

Szakfelelős:
Dr. Szarka Júlia
főiskolai tanár

2021

MINTATANTERV

A csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszak 2021-2022-es tanévtől érvényes mintatanterve az alábbi linken érhető el (a félévek sorrendjében):

<https://pk.kre.hu/index.php/oktatas/mintatantervek>

Tantárgyi programok:

- a tantárgyak rövid leírása ABC sorrendben található;
- a gyakorlati képzés leírása a dokumentum végén található!

PK CN3122103 PK CL3122103			A BESZÉDFEJLŐDÉS SEGÍTÉSE		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a csecsemő kommunikációjának és a kisgyermek beszédfejlődésének megismerése, a beszédfejlődés sajátosságainak áttekintése. A beszédfejlődés egyéni különbségeinek megismertetése a hallgatókkal. Az egészséges, illetve a megkésett beszédfejlődés jellemzőinek megismerése, a beszédfejlődés segítésének áttekintése. A tantárgy kiemelt célja a helyes pedagógusi kommunikációs stílus kialakítása, illetve a csecsemő- és kisgyermeknevelői megszólalás felelősségének tudatosítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A beszéd fogalma, kialakulása, a beszédfeldolgozás folyamatai. 2. A beszédfejlődés társadalmi kontextusa, a gyermek beszédfejlődését befolyásoló szociokulturális tényezők. 3. A beszédfejlődés érzelmi háttere. 4. A beszédfejlődés folyamata, jellemzői, a beszédet megelőző közlésformák, a beszéd intenzív elsajátításának szakasza. 5. Az egészséges beszédfejlődés segítése. 6. A gyermek beszédének jellemzése, a fejlődés értékelése, az esetleges problémák megállapítása, a segítség lehetőségei, módjai. 7. A megkésett beszédfejlődés tünetei, logopédiai és pedagógiai kezelésének néhány általános alapelve. 8. Beszédészlelési és beszédmegértési teljesítmény hiányának felismerése. 9. A beszéd tartalmi, formai oldalának fejlesztése. 10. A kisgyermek beszédének megismerése, a beszédbeli elmaradások és egyéb rendellenességek tünetei. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gósy Mária: <i>Pszicholingvisztika</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 9633897734 ▪ Hernádi Sándor: <i>Beszédművelés</i>, Osiris, Budapest, 2004 ISBN 9633894700 ▪ Montágh Imre: <i>Mondd ki szépen!</i>, Holnap, Budapest, 2012 ISBN 9789633463260 ▪ Lengyel Zsolt: <i>A gyermeknyelv</i>, Budapest, Gondolat, 1981 ISBN 9632810139 ▪ Réger Zita: <i>Utak a nyelvhez</i>, Soros Alapítvány / MTA Nyelvtudományi Intézete, Budapest, 2002 ISBN 9639074322 ▪ Schnell Zsuzsanna: <i>Az elme nyelve</i>, Budapest, Akadémiai Kiadó, 2016 ISBN 9789630596503 ▪ Richter, Erwin - Mohs, Katharina - Brügge, Walburga: <i>Így tanulnak beszélni a gyerekek</i>, Akkord Kiadó, Gabo Kiadó, Budapest, 1998 ISBN 9637803629 					

PK CN3112203 PK CL3112203			A KISGYERMEKKOR PEDAGÓGIÁJA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a kisgyermekkor alapvető nevelési kérdéseinek áttekintése, az óvodáskorig meghatározó tanulási sajátosságok (szociális tanulás, normaátadás, szokásformálás, stb.) megismerése. A tantárgy kiemelt célja a bölcsőde pedagógiai vonatkozásainak bemutatása, a kisgyermeknevelő feladatainak áttekintése, a hallgatók megismertetése a kisgyermekkor meghatározó pedagógiai kérdéseivel. A tantárgy hozzájárul a hallgatók nevelői attitűdjének megalapozásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az anya-gyermek kapcsolat, a biztonságos kötődés meghatározó szerepe a fejlődésben. 2. Az elfogadó, támogató nevelés. A gyermek egyéni igényeihez igazodás, a fejlődéssegítés elvi kérdései. 3. A gyermek kompetenciaigényének felismerése, támogatása, az önállósodás segítése. Választási, döntési lehetőségek kisgyermekkorban. 4. A szociális tanulás, a normaátadás mechanizmusai, a normakövető viselkedés alakulása, a szociális viselkedési szabályok elsajátítása. A szokáskialakítás. 5. Átmenetek: családból bölcsődébe, bölcsődéből óvodába. 6. A gyermekcsoport, a társak szerepe. 7. A kisgyermekkor tanulás segítése a gondozás, a játék és a hétköznapi élethelyzetek során (közös tevékenység, tapasztalat-és élményszerzési lehetőség biztosítása, a feldolgozás segítése). 8. A bölcsődepedagógia főbb kérdései: a szülővel történő fokozatos beszoktatás, a saját kisgyermeknevelő rendszer, az egyéni ellátást biztosító napirend megszervezése, személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése. 9. A kisgyermeknevelő feladatai a szabad mozgás, a játék, az alkotótevékenység, az irodalmi és a zenei érdeklődés, a kommunikációs kedv, a környezet iránti érdeklődés segítségével. 10. A nehéz helyzetek kezelésének pedagógiai kérdései. A kisgyermeknevelő személyisége, kompetenciája, kommunikációja. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A bölcs. nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), <i>Szociális füzetek</i>, NRSZH, Bp, 2012 ▪ Podráczky Judit (szerk.): <i>Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből</i>, 1. Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2015 ISBN 978-615-5599-05-7 ▪ Balázs István (szerk.): <i>A génektől a társadalomig: a koragyermekkor fejlődés színterei</i>, Biztos Kezdet Kötetek I., Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 2012 ISBN 9789637366277 ▪ Balázs István (szerk.): <i>A koragyermekkor fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások</i>, Biztos Kezdet Kötetek II., Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 2012 ISBN 9789637366284 ▪ Nyitrai Ágnes (szerk.): <i>Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből</i>, II. Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2015 ISBN 978-615-5599-06-4 ▪ Belovári Anita (szerk.): <i>I. Nemzetközi Kisgyermeknevelési Konferencia. Tanulmánykötet</i>, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2015 ISBN 978-963-9821-95-8 					

PK CN3121101 PK CL3121101			AZ EGÉSZSÉGES CSECSEMŐ ÉS KISGYERMEK FEJLŐDÉSE ÉS GONDOZÁSA, MOZGÁSFEJLESZTÉSE		
			Tárgyfelvételi előfeltétel ---		Vizsgajelentkezési előfeltétel ---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	3	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy célja a leendő kisgyermeknevelők megismertetése az emberi fejlődés csecsemő-, illetve kisgyermekkorai sajátosságaival, valamint az azokhoz kapcsolódó kiemelt gondozási feladatokkal (hangsúlyozottan a kisgyermek gondozásával). A tantárgy elsajátításának kiemelt területe a mozgásfejlődés alapvető sajátosságainak áttekintése, a csecsemő és a kisgyermek mozgásfejlesztésének támogatása, a kisgyermeknevelő ezzel összefüggő feladatainak áttekintése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A fejlődést befolyásoló tényezők, az öröklés, az érés és a személyi, illetve a tárgyi környezet. 2. A csecsemő és kisgyermek testi fejlődése. Fejlődés a méhen belül, a szülés lefolyása, az újszülött jellemzése. 3. A mozgás fejlődése, egyéni sajátosságok és különbségek a mozgásfejlődésben. 4. A csecsemő és a kisgyermek mozgásfejlődésének sajátosságai. 5. A mozgásfejlesztés formái és keretei a bölcsődében. 6. A mozgásfejlesztésben mutatkozó egyéni differenciálási lehetőségek (igazodva a mozgásfejlődésben mutatkozó egyéni fejlődési sajátosságokhoz). 7. A csecsemő és kisgyermek gondozása. Étkezés, fürdetés, pelenkázás, öltöztetés, alvás, levegőztetés. 8. A csecsemő és kisgyermek életmódja, a rendszeresség szerepe a gyermek életében. 9. A napirend. A szokáskialakítás. Szobatisztaságra nevelés. 10. A felnőtt és a gyermek kapcsolata a gondozás során. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvay Sarolta: <i>Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása</i>, Linceum Kiadó, Eger, 2010 ISBN 9789639894914 David, M. és Appell, G.: <i>A Lóczy. Sajátos gondolkodás-gondoskodás a csecsemőről, a kisgyerekről</i>, Pikker-Lóczy Társaság a Kisgyermekért, Budapest, 1998 Falk Judit: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása, in: Polónyi Erzsébet (szerk.): <i>Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére</i>, 1. kötet, Egészségügyi Minisztérium, Budapest, 1985, 11–110. ISBN 9632421345 Falk Judit – Forrai Mária – Kálló Éva: <i>Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben</i>, Csecsemőotthonok Országos Szövetsége, Budapest, 1996 ISBN 9630477130 Lippné Krémer Ibolya - Marosiné Nemes Melinda - Póschné Bróda Ágota - Ridegné Cseke Irén: <i>Gondozástan</i>, Műszaki Kiadó, Budapest, 2010 ISBN 9789631660500 Pikler Emmi (szerk.): <i>Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása</i>, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978 ISBN 9632402723 					

PK CN3121102 PK CL3121102			AZ EGÉSZSÉGES CSECSEMŐ ÉS KISGYERMEK FEJLŐDÉSE ÉS GONDOZÁSA, MOZGÁSFEJLESZTÉSE SZEMINÁRIUM		
			Tárgyfelvételi előfeltétel ---		Vizsgajelentkezési előfeltétel ---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy elsajátításának célja a csecsemő és a kisgyermek fejlődésével, gondozásával és mozgásfejlesztésével összefüggő elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása. A fejlesztéshez kapcsolódó jártasságok, készségek kialakítása, a képességek fejlesztése. A tantárgy kiemelt feladata a gondozási, feladatok begyakorlása, a mozgásfejlesztéshez kapcsolódó jártasságok, készségek kialakítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u> 1. A fejlődést befolyásoló tényezők, az öröklés, az érés és a személyi, illetve a tárgyi környezet megismeréséhez kapcsolódó gyakorlatok. 2. A csecsemő és kisgyermek testi fejlődésének megismerését szolgáló gyakorlatok. Fejlődés a méhen belül, a szülés lefolyása, az újszülött jellemzése a gyakorlatban. 3. A mozgásfejlesztés gyakorlati vonatkozásai, egyéni sajátosságok és különbségek figyelembevételének és alkalmazásának lehetőségei a mozgásfejlesztés során. 4. A csecsemő és a kisgyermek mozgásfejlesztésének gyakorlati kérdései. 5. A mozgásfejlesztés formái és keretei a bölcsődei gyakorlatban (megfigyelés, alkalmazás). 6. A mozgásfejlesztésben mutatózó egyéni differenciálás gyakorlati alkalmazásának módjai (igazodva a mozgásfejlődésben mutatózó egyéni fejlődési sajátosságokhoz). 7. A csecsemő és kisgyermek gondozása a gyakorlatban. Étkezés, fürdetés, pelenkázás, öltöztetés, alvás, levegőztetés bölcsődei megvalósításának gyakorlata. 8. A csecsemő és kisgyermek életmódja, a rendszeresség szerepe a gyermek életében. A napirend gyakorlati megvalósítása intézményes keretek között 9. A napirend alkalmazásának begyakorlása. A szokáskialakítás gyakorlati vonatkozásai. Szobatisztaságra nevelés a bölcsődei keretei között. 10. A felnőtt és a gyermek kapcsolata a gondozási gyakorlaton.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvay Sarolta: <i>Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása</i>, Líceum Kiadó, Eger, 2010 ISBN 9789639894914 ▪ David, M. és Appell, G.: <i>A Lóczy. Sajátos gondolkodás-gondoskodás a csecsemőről, a kisgyerekről</i>, Pikker-Lóczy Társaság a Kisgyermekért, Budapest, 1998 ▪ Falk Judit: Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása, in: Polónyi Erzsébet (szerk.): <i>Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére</i>, 1. kötet, Egészségügyi Minisztérium, Budapest, 1985, 11–110. ISBN 9632421345 ▪ Falk Judit – Forrai Mária – Kálló Éva: <i>Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben</i>, Csecsemőotthonok Országos Szövetsége, Budapest, 1996 ISBN 9630477130 ▪ Lippné Krémer Ibolya - Marosiné Nemes Melinda - Póschné Bróda Ágota - Ridegné Cseke Irén: <i>Gondozástan</i>, Műszaki Kiadó, Budapest, 2010 ISBN 9789631660500 ▪ Pikler Emmi (szerk.): <i>Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása</i>, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978 ISBN 9632402723 					

PK CN3122302 PK CL3122302			BÁBJÁTÉK MÓDSZERTANA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel ---		Vizsgajelentkezési előfeltétel ---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy célja a bábjáték történetének, jelentőségének megismertetése, különös tekintettel annak lélektani hatásaira (élmény- és feszültség-feldolgozás, konfliktuskezelés). Kiemelt feladat a bábkészítés technikáinak elsajátítása, a bölcsődében folyó bábozás fontosságának megismerése, a bábmozgatási készség fejlesztése. A tantárgy feladata a bábozás lehetőségeinek feltárása a differenciált nevelésben. A tárgy hangsúlyos célja kultúrtörténeti anyagok feldolgozásával a hagyományok tiszteletére, őrzésére nevelés.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u> 1. A bábjáték múltja, helye a kultúrában. 2. A bábjáték pszichológiája, az intimitás és kapcsolatteremtés. 3. Beleélés, intenzív érzelmi hatások, a bábozás komplexitása, vizualitás és kinetikus, taktilis valamint ritmikai és zenei élmények. 4. A különböző bábok használata a kisgyermek életkori sajátosságainak tükrében, a bábuval való bánásmód, játékok paraván nélkül. 5. A gyermek bevonása a játékba, mozgásos, tapintási, hallási élménnyel, ingerrel (közvetlen és közvetettebb formákban). 6. Játzóképeség kibontakozásának elősegítése, bábos technikai tudás megalapozása.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Horváthné Fülep Éva (szerk.): <i>Báb, játék, bábjáték. Szöveggyűjtemény a korszerű pedagógiai bábjáték és a művészi bábjáték köréből</i>, Didakt Kiadó, Debrecen, 2003 ISBN 9789638712080 ▪ Székely Andrea: <i>Bábjáték. A világ befogadásának elérhetősége. 3.</i>, Educatio Kft, Budapest, 2003 (www.sulinet.hu/tanar/kompetenciatertulek/ovodai_neveles/dokumentumok/babjatek.pdf) ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – A vizuális nevelés és az irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2015 ISBN: 9786155376535 ▪ Pernekiné Valentinyi Ildikó: <i>A bábjáték szerepe az óvodai nevelésben I-VI.</i>, in Óvodai Nevelés 2005. 58. 4. sz. 125–127.; 5. sz. 165–167.; 7. sz. 251–253.; 9. sz. 332–333.; 2006. 59. 1. sz. 18–20.; 5. sz. 171–173. ▪ Pernekiné Valentinyi Ildikó: <i>Néphagyomány és bábjáték</i>, Óvodai Nevelés, 2007, 60. 2. sz. 53–57. ▪ Szabó Zsuzsa: <i>Te is bábozz velünk!</i>, Ferling Press, Szekszárd, 2002 ISBN 9630292793 ▪ Szentirmai László: <i>Nevelés kézzel – bábbal</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2006 ISBN 9631955672 					

PK CN3122101 PK CL3122101			BESZÉDMŰVELÉS I.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel ---		Vizsgajelentkezési előfeltétel ---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy alapvető célja a leendő kisgyermeknevelők megismertetése a beszédszervek felépítésével, működésével, életkori sajátosságaival. A tantárgy kiemelt feladata a verbális és nonverbális, valamint metakommunikációs eszközök megismerése, a hallgatók beszédének az anyanyelvi normákhoz igazítása az alapvető hangképzési, és szövegfonetikai gyakorlatok segítségével. A tárgy a korosztályhoz igazítva mutatja be a beszédművelési gyakorlatok alkalmazási lehetőségeit. A tárgy hangsúlyosan hozzájárul a csecsemő- és kisgyermeknevelői megszólalás felelősségének tudatosításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u> 1. A beszélőszervek felépítése, működése és a helyes légzés mechanizmusa. 2. A beszédszervi eltérések felismerése. 3. A magyar hangrendszer: a magánhangzók és a mássalhangzók hibátlan képzése, a hangkapcsolatok helyes ejtése. 4. A beszédészlelés és beszédmegértés fázisai. 5. Verbális, nonverbális és metakommunikációs eszközök. 6. Az irányított beszédfejlesztés módszertana. 7. A beszédhibák és a beszédritmus zavarai.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balázs Sándor: <i>A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái</i>, Okker Kiadó, Budapest, 2000. ▪ Benedek László: <i>Játék és pszichoterápia</i>, Könyvfakasztó Kiadó, Győr, 2005 ISBN 9638666900 ▪ Buda Béla: <i>A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei</i>, Animula, Budapest, 1994 ISBN 9633330432 ▪ Hernádi Sándor: <i>Beszédművelés</i>, Osiris Kiadó, 1996 ISBN 9631781968 ▪ Gósy Mária: <i>Pszicholingvisztika</i>, Osiris Kiadó, 2005 ISBN 9633897734 ▪ Halász Gyula: <i>Tudd, hogy mit beszélsz!</i>, Móra Kiadó, 1991 ISBN 9631167313 ▪ Montágh Imre - Seper Jenő - Vincze Tamásné: <i>A gyakori beszédhibák</i>, Tankönyvkiadó, 1998 ISBN 9638579315 ▪ Montágh Imre: <i>Mondd ki szépen!</i>, Holnap Kiadó, Budapest, 2007 ISBN 9789633463260 ▪ Szőke-Milinte Enikő: <i>A kommunikációs kompetencia fejlesztése</i>, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 2005 ISBN 9639712043 					

PK CN3122102 PK CL3122102			BESZÉDMŰVELÉS II.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel ---		Vizsgajelentkezési előfeltétel ---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy alapvető célja a különféle kommunikációs technikák elsajátítása, az írásos és a szóbeli kommunikáció sajátosságainak megismerése, az asszertív kommunikáció képességének fejlesztése. A leendő kisgyermeknevelők megismerik a verbális kommunikáció stratégiáit, a pedagógiai célú kommunikáció jellemzőit (különösen a nonverbális kommunikáció terén). A tantárgy kiemelt feladata a kommunikáció és a konfliktuskezelés kapcsolatának megismerése, a kisgyermekkel és a szülőkkel való kommunikáció tudatos fejlesztése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A non-verbális kommunikáció a személyközi kommunikációban és a pedagógiai kommunikációban (kapcsolatteremtés, vezetés, fegyelmezés, magyarázat, visszajelzés stb. során). 2. A verbális kommunikáció stratégiái hasonló helyzetekben; kérdezés, meghallgatás, utasítás. 3. Csoportkommunikáció. 4. Prezentációs technikák. 5. Írásbeli kommunikáció a munkában. 6. Asszertivitás. 7. Interkulturális kommunikáció. 8. Konfliktuskezelés a pedagógiai munkában. 9. Kommunikáció a szülőkkel. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Malcolm, Paul: <i>Kommunikációs készségünk fejlesztése</i>, Trivium Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 9789639711112 ▪ Síklai István: <i>A meggyőzés pszichológiája</i>, Scientia Humana, 1994 ISBN 9638471115 ▪ Szabó Katalin: <i>Kommunikáció felsőfokon</i>, Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 2002 ISBN 9789630959889 ▪ Zrinszky László: <i>Gyakorlati pedagógiai kommunikáció</i>, Fitt Image, 2002 ISBN 9632020340 ▪ Zrinszky László: <i>Bevezetés a pedagógiai kommunikáció elméletébe</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993 ISBN 9631851397 ▪ Dankó Ervinné: <i>Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában</i>, Okker Kiadó, 1994 ISBN 9639228192 ▪ Gósy Mária: <i>A beszédészlelés és beszédmegértés fejlődése</i>, NIKOL Gmk, 1994 ISBN 9789638461759 					

PK KN1401 PK KL1401			BEVEZETÉS A PSZICHOLÓGIÁBA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy alapvető célja az általános pszichológia témaköreinek megismertetése, a pedagógiai tevékenységhez szükséges érett személyiség és gyermekcentrikus szemléletmód megalapozása. A kurzus kiemelt feladata, hogy rámutasson az ember lelki működésének és viselkedésének alapvető törvényszerűségeire, valamint mindezek ismeretével tudatosítsa a pedagógiai tevékenység pszichológiai vonatkozásait, hatásmechanizmusait, továbbá fejlessze a leendő pedagógusokban a gyermekek valós szükségletei iránti érzékenységet.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A pszichológia tárgya, kutatási módszerei. Nézőpontok a pszichológiában: pszichoanalízis, behaviorizmus, kognitív pszichológia, humanisztikus pszichológia. 2. A megismerési folyamatok alapjai: érzékelés és észlelés. 3. Figyelem és fejlesztési lehetőségei. 4. Emlékezet és felejtés. Az emlékezetet segítő folyamatok, az emlékezet fejlesztése. 5. A tanulás pszichológiai megközelítése. Klasszikus kondicionálás, instrumentális kondicionálás, belátásos tanulás, szociális tanulás. 6. A gondolkodás és kategóriái, gondolkodási műveletek, problémamegoldás. Gondolkodás és nyelv. 7. Intelligencia és kreativitás. A képzelet. 8. Az érzelmek meghatározása, az érzelmek összetevői és az érzelmemléletek. Stressz és megküzdés. 9. A motiváció alapfogalmai (motívum, szükséglet, drive, külső és belső motiváció), a motívumok hierarchiája (A. Maslow, H. Murray). Humán motívumok (kompetenciaigény, teljesítménymotiváció). 10. A tehetség és kibontakoztatásának lehetőségei. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): <i>Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I-III</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2017 ISBN 9789632762791 ▪ Zimbardo, Ph. – McCann, V. – Johnson, R.: <i>Pszichológia mindenkinek I-III</i>. Libri Kiadó, Budapest, 2019 ISBN 9789634331612, 9789634331629, 9789634331971 ▪ Atkinson, R. L. – Atkinson, R. C. – Smith, E. E. – Bem, D. J.: <i>Pszichológia</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 9633897136 ▪ Oláh Attila – Bugán Antal: <i>Fejezetek a pszichológia alapterületeiből</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9789634634782 ▪ Csépe Valéria – Győri Miklós – Ragó Anett: <i>Általános pszichológia I-II</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2007 ISBN 9789633899182 ▪ Séra László: <i>Általános pszichológia</i>, Comenius Oktató és Kiadó Bt., Pécs, 2001 ISBN 9789630358071 ▪ Balogh László (szerk.): <i>A tehetség kézikönyve</i>, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest, 2019 ISBN 9786150066363 https://tehetseg.hu/sites/default/files/kezikonyv/nk_mind_0.pdf ▪ <i>Tehetsegkönyvtár</i> sorozat. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest. http://tehetseg.hu/tehetsegkonyvtar 					

PK KN1121 PK KL1121			BIBLIAISMERET I.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy tanításának alapvető célja a csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgatók megismertetése a Biblia keletkezésével és főbb mondanivalójával (üzenetével), ami a zsidó-keresztény eredetű európai civilizáció, gondolkodás és művelődés vitathatatlan alapja. A tantárgy az Ószövetség keletkezését, világát, tartalmát és üzenetét foglalja össze Izrael történetének összefüggései között.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Általános bevezetés a Bibliába, a Szentírás felosztása az ószövetségi kánon kialakulása; az Ószövetség felosztása, szerzői és nyelve. 2. Bevezetés az Ószövetség korába. 3. Az őstörténet(ek); Mózes könyvei; a pátriarka kor, egyiptomi szolgaság, pusztai vándorlás; Tízparancsolat. 4. A történeti könyvek; honfoglalás, bírák, királyok kora; kettős királyság; korai prófétizmus. 5. Prófétai könyvek. 6. Babiloni fogság. 7. A hazatérés kora, Ezsdrás és Nehémiás működése; fogság utáni prófétizmus. 8. Az öt tekercs könyvei. 9. Bölcsességirodalom, Zsoltárok. Krónikák. Dániel. 10. Kitekintés: apokrifok (deuterokanonikus könyvek), Qumrán, az intertestamentális kor, vallási irányzatok 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Biblia (a Magyar Bibliatársulat vagy a Szent Jeromos Bibliatársulat által kiadott protestáns vagy katolikus hivatalos fordítás) ▪ Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliaismereti kézikönyv</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 2008 és 2016 ISBN 9789633009888 és 9789635583317 ▪ Rózsa Huba: <i>Mi a Biblia?</i>, Jel Kiadó, Budapest, 2010 ISBN 9789639318120 ▪ Rózsa Huba: <i>Az Ószövetség keletkezése. Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe</i>, Szent István Társulat, Budapest, 1986 ISBN 963360284X ▪ Rózsa Huba: <i>Kezdetkor teremtette Isten, A bibliai őstörténet magyarázata (Ter 1-11.)</i>, Budapest, 1997 ISBN 963-8344-61-X ▪ Soggin, A. J.: <i>Bevezetés az Ószövetségbe. A kezdetektől az alexandriai kánon lezárásáig</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 9633007712 					

PK KN1122 PK KL1122			BIBLIAISMERET II.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy tanításának alapvető célja a csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgatók megismertetése a Biblia keletkezésével és főbb mondanivalójával (üzenetével), ami a zsidó-keresztény eredetű európai civilizáció, gondolkodás és művelődés vitathatatlan alapja. A tantárgy az Újszövetség keletkezését, világát, tartalmát és üzenetét foglalja össze.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az Újszövetség keletkezése, kánontörténete, felosztása, szövege és nyelve. 2. Bevezetés az Újszövetség korába. 3. Jézus Krisztus élete és működése. 4. Az evangéliumok ismertetése (szinoptikusok és János). 5. Az Apostolok cselekedetei. 6. Pál élete és működése; a páli levelek. 7. Zsidókhoz írt levél; katolikus levelek. 8. János levelei. 9. Jelenések könyve. 10. Kitekintés: az ős- és ógyház élete és irodalma; bibliafordítások. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Biblia</i> (a Magyar Bibliatársulat vagy a Szent Jeromos Bibliatársulat által kiadott protestáns vagy katolikus hivatalos fordítás) ▪ Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliaismereti kézikönyv</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 2008 és ²2016 ISBN 9789633009888 és 9789635583317 ▪ Rózsa Huba: <i>Mi a Biblia?</i>, Jel Kiadó, Budapest, 2010 ISBN 9789639318120 ▪ Balla Péter: <i>Az újszövetségi iratok története. (Bevezetéstani alternatívák.)</i>, Károli Egyetemi Kiadó, Budapest, 2008 ISBN 9789639808065 ▪ Schweizer, E.: <i>Teológiai bevezetés az Újszövetségbe</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9633009774 					

PK CN3112204 PK CL3112204			CSALÁD ÉS INTÉZMÉNY KAPCSOLATA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a család és a bölcsőde komplex kapcsolatrendszerének megismerése, a kapcsolattartási formák, valamint a szülői igények, elvárások áttekintése. A tantárgy kiemelt feladata a bölcsődei befogadás és beszoktatás időszakának megalapozása, a szülői bevonódás értelmezési kereteinek megismerése, az együttműködés technikáinak elsajátítása. A tantárgy hozzájárul a szülő – kisgyermeknevelő hatékony és eredményes együttműködés kialakításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Változások a társadalomban, a családban, változások a család és az intézményes nevelés viszonyában. 2. Szülői funkciók, szülői kötelességek és jogok, kölcsönös elvárások. 3. A család és a napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézmények kapcsolatának szabályozása. 4. A család támogatása a befogadás időszakában. A szülői bevonódás értelmezése, a szülőkkel való viszony alakítása. Hagyományos és újszerű kapcsolattartási formák. 5. A napközbeni kisgyermekellátás rendszere, alternatív ellátások. A korai fejlődési elmaradások csökkentésére szerveződött ellátások (korai fejlesztők, Biztos Kezdet). 6. A családok változásai, a családi igények alakulása, a családok elvárásai és az intézmények, ellátások működése közötti összefüggések. 7. A kisgyermekes családok számára kínált szolgáltatások szakmai szempontú elemzése, értékelése, a szakmaiság és a szolgáltatás összeegyeztetése. 8. A családokkal való kapcsolat, a szülői kompetencia érvényesülése az egyes ellátásokban, szolgáltatásokban. A szülők számára nyújtott szolgáltatások. 9. A szakmai kompetencia általános és ellátás-specifikus összetevői. A családok támogatása a gyermeknevelésben, tanácsadói feladatok. 10. Konfliktusok (és kezelésük) a család-bölcsőde kapcsolatában. A család-bölcsőde kapcsolatrendszer megismerésének módjai. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról ▪ <i>A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja</i>, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez ▪ Herczog Mária: Fejlődés a környezetben: család, intézmény, társadalom, in Balázs István (szerk.): <i>A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei</i>, NCSSZI, Budapest, 2012, 472–518. ISBN 9789637366277 ▪ Bodonyi Edit – Busi Etelka – Hegedűs Judit – Magyar Erzsébet – Vizelyi Ágnes: <i>Család, gyermek, társadalom</i>, in <i>A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése</i> 5. kötet, 2006 (sorozatszerkesztő: M. Nádasi Mária) ISBN 9639704644 (http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf) 					

PK CN3111102 PK CL3111102			CSALÁDSZOCIOLÓGIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy célja a fejlődésében családszociológia alapvető ismereteinek elsajátítása, a család szerepének megismerése a csecsemő és a kisgyermek, nevelésében. A tárgy kiemelt feladata a családi életvitel, életmód szerepének bemutatása a kisgyermek fejlődésében, a gyermek szociokulturális háttérének (illetve megismerési módszereinek) feltárása. A tárgy hozzájárul a családszociológiai felmérés módszereinek, eszközeinek megismeréséhez, alkalmazási lehetőségeinek feltárásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A családszociológia története, főbb kérdései. 2. A család, mint rendszer, a család fogalmának és funkciójának változásai a különböző történelmi korokban. 3. A család szerepe, jelentősége a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében, a családi és társadalmi szerepek. 4. A családi életciklusok, az életciklusok mentén kialakuló konfliktusok okai, konfliktuskezelési stratégiák. 5. Hatalmi viszonyok és játszmák a családban. 6. Életút, életmód, életvitel. 7. A családi gazdálkodás, a család, mint támogató rendszer, a családot támogató rendszerek. 8. Változások a családban: demográfiai változások, egyszülős- és mozaikcsaládok, nemi szerepek változásai. 9. A családszociológiai felmérés módszerei, genogram, szociogram. 10. Az interjú készítés szabályai és az esettanulmányozás alapszabályai, etikai szempontjai. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kádár, Gabriella: <i>Amit a hallgatónak tudni illik: a család működéséről</i>, Szegedi Egyetemi Kiadó, Szeged, 2009 ISBN nélküli ▪ Neményi Ágnes: <i>Családszociológia</i>, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2010 ISBN 9789731141121 ▪ Schadt, M. (szerk.): <i>Családszociológia</i>, Comenius Oktató és Kiadó Bt., Pécs, 2000 ISBN nélküli ▪ <i>Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához</i>, BOMI, Budapest, 1993 ▪ Bagdy Emőke – Kalo Jenő - Popper Péter - Ranschburg Jenő: <i>A család: Harcmező és békeziget</i>, Saxum Kiadó, Budapest, 2007 ISBN 9789637168871 ▪ Boreczky Ágnes – Földes Petra: <i>Családok távolból és félközelből</i>, Gondolat Kiadó, Budapest, 2007 ISBN 9636930503 					

PK CN3112504 PK CL311250			DRÁMAPEDAGÓGIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy tanításának célja a drámapedagógia jellemzőinek, módszereinek és eszközeinek megismerése, a drámapedagógiai technikák gyakorlati alkalmazásainak elsajátítása. A tantárgy kiemelt feladata, hogy megismertesse a leendő kisgyermeknevelőket a drámapedagógia szerepével a bölcsődei pedagógiai munka hatékonyabbá tételében. A tárgy hozzájárul a kommunikációs képességek fejlesztéséhez, a mesedramatizálás jelentőségének megismeréséhez, az alkalmazási keretek áttekintéséhez.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A drámapedagógia értelmezései (eszköz/módszer/tanulásszervezési modell... stb.). 2. Gyakorlatok és dramatikus játékok, ön- és csoportismereti, kapcsolatteremtést elősegítő játékok. 3. A drámajáték, a drámapedagógia helye, szerepe a nevelésben. 4. A drámajáték vezetés alapelvei, a drámafoglalkozások vezetése, a megfelelő pedagógusi magatartás, gondolkodásmód kialakítása. 5. A képességfejlesztő játékok szerepe az egyéni fejlesztés elősegítésében. 6. A drámafoglalkozások tervezése, nevelési problémák, ill. tanulási feladatok megoldása a drámajáték segítségével. 7. A tervezés legfontosabb lépései, dráma- formák, drámamódok megismerése, kipróbálása. 8. Mesedramatizálás - ismert mese feldolgozása, drámapedagógia módszereivel és eszközeivel. 9. A drámapedagógia szerepe a közösségfejlesztésben. 10. A drámapedagógia hazai meghonosítói. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gabnai Katalin: <i>Drámajátékok. Bevezetés a drámapedagógiába</i>, Helikon Kiadó, Budapest, 2011 ISBN 9789632272597 ▪ Kaposi László (szerk.): <i>Drámapedagógiai műhelygyakorlatok</i>, Educatio Kiadó, Budapest, 2008 ISBN nélküli ▪ Demeter Lázár Katalin: <i>Játszó társ, Drámajátékok és kreativitás a fejlesztőpedagógiában 5-10 éveseknek</i>, Geobook Hungary Kiadó, Szentendre, 2008 ISBN 9789638783530 ▪ Előd Nóra (szerk.): <i>Add tovább! – Drámajátékok 5-6 éveseknek és tanítóiknak</i>, Candy Kiadói, Kereskedelmi és Szolgáltatói Bt., Veszprém, 2003 ISBN 97896385255918 ▪ Fort Krisztina - Kaposi József – Nyári Arnold – Perényi Balázs – Uray Péter: <i>Dráma és tánc</i>, Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2002 ISBN nélküli 					

PK CN3121302 PK CL3121302			EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a leendő kisgyermeknevelők megismertetése az egészségmegőrzés egyéni, társadalmi és intézményes biztosításának lehetőségeivel és módjaival (kiemelten az egészség, mint komplex fogalom értelmezésével). A tantárgy alapvető feladata a bölcsőde szerepének feltárása az egészségmegőrzés rendszerében, az egészséges életmódra nevelés lehetőségeinek bemutatása a kisgyermekkorban. A tantárgy hozzájárul az komplex egészségneveléshez szükséges kisgyermeknevelői kompetenciák kialakításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az egészség korszerű értelmezése, az egészséget befolyásoló főbb tényezők, az életmód szerepe az egészség megőrzésében. 2. Egészségvédelem, egészségnevelés, egészségfejlesztés. Az egészségnevelés tartalma, célja, feladatai. 3. A gyermekek életkori sajátosságai, testi fejlődése és azt befolyásoló környezeti tényezők. 4. Szűrővizsgálatok, szervezésükkel kapcsolatos követelmények. 5. A bölcsőde épületével szemben támasztott egészségügyi követelmények. A személyi- és környezet-higiénés nevelés feladatai. 6. Egészséges táplálkozás, kulturált étkezés. Gyermekkorban előforduló betegségek és megelőzésükre nevelés. Hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatos egészségnevelési feladatok. 7. Az egészségérték kialakításának problémái és lehetőségei. A felnőtt- és a gyermekpopuláció egészségi állapota és az egészségmagatartás összefüggései. 8. A média hatása az egészségre, a fogyasztási szokások alakulása és az egészségi mutatók összefüggései. 9. A környezettudatosság. Az egészségnevelés gyakorlati módszerei a bölcsődében. 10. A szülők egészséges életmóddal kapcsolatos beállítottságának befolyásolására alkalmas módszerek. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél</i> (szerk.), in Szociális füzetek, NRSZH, Budapest, 2012 ▪ Benkő Zsuzsanna: <i>Egészségfejlesztés</i>, Mozaik Kiadó, Szeged, 2009 ISBN 9789636975807 ▪ Darvai Sarolta (szerk.): <i>Tanulmányok a gyermekkorai egészségfejlesztés témakörben</i>, ELTE, Budapest, 2012 ISBN 9789632842684 ▪ Pereszlényi Éva - Mezeiné Isépy Mária: <i>Egészségügyi és gondozási alapismeretek</i>, Országos Közoktatási Szolgáltató Iroda, Budapest, 1995 ISBN 9638545712 ▪ Székely Lajos: <i>Az óvodai egészségnevelés elmélete és gyakorlata</i>, Egészségesebb Óvodák Nemzeti Hálózata, Budapest, 2003 ISBN nélküli ▪ Meleg Csilla: <i>Egészségérték és intézményes befolyásolás</i>, in Meleg Csilla (szerk.): <i>Iskola és társadalom II. Szöveggyűjtemény</i>, JPTE Tanárképző Intézet Pedagógiai Tanszéke, Pécs, 1999 ISBN 9636416915 ▪ Skrabski Árpád: <i>Társadalmi tőke és egészségi állapot az átalakuló társadalomban</i>, Corvinus Kiadó, Budapest, 2003 ISBN 9639062561 ▪ Veczkó József: <i>Gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai nézőpontból</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007 ISBN 9634958658 					

PK CN3121200 PK CL3121200			EGÉSZSÉGTUDOMÁNY SZIGORLAT		
			<p>Tárgyfelvételi előfeltétel Az egészséges csecsemő és kis-gyermek fejlődése és gondozása, mozgásfejlesztése PK CN3121101 PK CL3121101</p> <p>Funkcionális anatómiai ismeretek PK CN3121103 PK CL3121103</p> <p>Gyermekgyógyászat és alkalmazott gyógyszerteran PK CN3121201 PK CL3121201</p> <p>Gyermekápolástan PK CN3121202 PK CL3121202</p>		<p>Vizsgajelentkezési előfeltétel ---</p>
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0	---	szigorlat
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szigorlat célja az egészségtudomány szakterületen szerzett ismeretek szintetizálása, az egyes tudományterületi diszciplínák keretében elsajátított tudásrendszer összefüggéseinek feltárása, a komplex egészségtudományi tudásrendszer elsajátításának biztosítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az egészségtudomány szigorlat az alábbi tantárgyak ismeretrendszerére épít: - Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása, mozgásfejlesztése - Funkcionális anatómiai ismeretek - Gyermekgyógyászat és alkalmazott gyógyszerteran - Gyermekápolástan</p>					
<p>SZAKIRODALOM: A szigorlati tételsoron és a szigorlat ismeretanyagát alkotó tárgyak leírásában szereplő szakirodalmi anyag.</p>					

PK KN1120 PK KL1120			EGYHÁZISMERET		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az egyház fogalmának komplex megismerése, a keresztyén egyházak – kiemelten a református egyház – szerepének, feladatának, felépítésének szervezetének áttekintése. A tárgy kiemelt feladata, hogy a leendő kisgyermeknevelők megismerjék az európai és európai alapú, bibliai és keresztyén gyökerű, eredetű civilizáció, gondolkodás, művelődés és életforma sajátosságait, szerepét. A tárgy hozzájárul a keresztyén – kiemelten a református – egyházi tanítások megismeréséhez, megértéséhez, elfogadásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az egyház fogalmának teológiai, egyházjogi, közjogi értelmezése, szabályozása. 2. Elismert egyházak, egyházi közösségek, egyházi intézmények (köznevelési, felsőoktatási, szociális intézmények) egyházjogi szabályozása. Egyház és felekezetek. 3. A keresztyén egyházak történetének vázlata. A Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítésének ismertetése. 4. A Magyar Református Egyház Kárpát-medencei szervezete és működése. 5. Az egyházak, a református egyház jelképei. 6. A református egyház működése és szolgálata. 7. Sákramentumok, szentségek (katolikus/ortodox, protestáns megközelítés). 8. A keresztyén egyházak tanítása és szolgálata. 9. Az egyházi szertartások bemutatása. Istentiszteleti formák. 10. Az egyházi év ünnepei. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ László Emőke – Pap Ferenc: Magyarországi Református Egyház, in Kozáry Andrea – Valcsicsák Imre (szerk.), <i>A rendészeti munkában felhasználható vallási és etnikai ismeretek: Etnoszociográfia</i>, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest, 2014, 77-87. ISBN 97861553056508 ▪ Török Péter: <i>Magyarországi vallási kalauz 2004.</i>, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9630581124 ▪ Szathmáry Béla: <i>Magyar egyházjog</i>, Századvég, Budapest, 2004 ISBN 9639211524 ▪ Lane, T.: <i>A keresztyén gondolkodás rövid története</i>, Harmat–Kálvin Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9639148431 ▪ Niesel, Wilhelm: <i>Az evangéliumi egyházak, A szimbolika tankönyve</i>, Kolozsvár, 1979 ▪ Bajusz Ferenc: <i>A keresztyénség és a világvallások</i>, Budapest, 1991 ISBN 963-300-472-1 ▪ McGrath, Alister: <i>Bevezetés a keresztyén teológiába</i>, Budapest, 1995 és 2002 ISBN 963-379-119-7 ▪ Busch, Eberhard: <i>Református – egy felekezet arculata</i>, Budapest, 2008 ISBN 978-963-558-118-4 ▪ A Magyarországi Református Egyház Törvénykönyve és hitvallási iratai (Heidelbergi Káté, II. Helvét Hitvallás). (Elérhető: www.reformatus.hu) ▪ <i>A Katolikus Egyház Katekizmus</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2013 ISBN 9789633614037 ▪ <i>A Katolikus Egyház Katekizmusának Komentáriuma</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2013 ISBN 9789633618172 					

PK CN3122201 PK CL3122201			ÉNEK-ZENEI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA I.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a kisgyermekkorú zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek megalapozása, a kapcsolódó zenei ismeretek tanítása (ritmikai, dallami, hangsortani, formai, együtthangzási, hangszertechnikai alapismeretek és vonatkozó zenei olvasás-írási, furulyajáték-alapkészségek). A tárgy alapvető feladata, hogy a leendő kisgyermeknevelők megismerjék az alapvető zeneelméleti alapfogalmakat, jártasságot szerezzenek a C szoprán furulya – mint hangszer – megszólaltatásában. A tantárgy hozzájárul a ének-zenei kompetenciák fejlesztéséhez.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A ritmikai alapfogalmak ismerete, a tanult ritmikai elemek ismeretlen ritmusban hallás utáni felismerése, megnevezése, lejegyezése, a tanult elemekből improvizálás. 2. A tanult szemelvények hangsorának, hangnemének önálló megállapítása, a tanult hangsorok szolmizált és hangneves éneklése. 3. Zeneelméleti alapfogalmak, formai ismeretek. 4. A magyar népi mondókák és gyermekdalok szerkezeti és zenei sajátosságainak elsajátítása. 5. Egyszólamú és többszólamú zenei szemelvények tanulása, együtthangzási ismeretek, hangközök ismerete. 6. A C szoprán furulya alaphangsora és fogásmódjai, a dalok játéka furulyán. 7. Gyermekdalok, népdalok, műdalok tiszta, stílusos előadása szolmizálva, kézjelezve is. 8. A kötelező dalanyag fejből, a teljes dalanyag kottából éneklése. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Frank Oszkár: <i>Zeneelméleti alapismeretek</i>, Miskolci Bölcsész Egyesület, Miskolc, 1991, ISBN nélküli ▪ Forrai Katalin: <i>Ének az óvodában</i>, Edition Musica, Budapest, 1993 ISBN 9633307139 ▪ Forrai Katalin: <i>Jár a baba, jár</i>, Holnap Kiadó, Budapest, 1996 ISBN 9633461448 ▪ Forrai Katalin: <i>Ének a bölcsődében</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 2006 ISBN 9789633307496 ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2014 ISBN 9786155376542 ▪ Lázár Katalin: <i>Mit játszottok, mátkák?</i>, Kaposvári Egyetem Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Kar, Kaposvár, 2002 ISBN 9637172971 ▪ Dobszay László: <i>A magyar dal könyve</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 2014 ISBN 9633304342 ▪ Falvai Károly: <i>Ritmikus mozgás – énekes játék</i>, Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 1994 ISBN 9636823669 ▪ Katona Imre: <i>Néprajz és gyermekvilág</i>, Pont Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9639312185 ▪ Kerényi György: <i>Jeles napok dalai</i>, Editio Musica, Budapest, 2004 ISBN 080023372 ▪ Lázár Katalin: <i>Népi játékok</i>, Planétás Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 9632862317 					

PK CN3122202 PK CL3122202			ÉNEK-ZENEI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA II.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a bölcsődei zenei nevelés módszertanának megismertetése, az önálló zenepedagógiai munka megalapozása. A tantárgy kiemelt feladata zenei nevelés módszertanának elméleti és gyakorlati feldolgozása, a bölcsődei zenei tevékenységekhez szükséges képességek fejlesztése. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők aktív szerepet vállaljanak a kisgyermek zenei nevelésében, a zenei iránti fogékonyság, a zenei befogadás megalapozásában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kisgyermek zenei fejlődése és fejlesztése korcsoportonként: a csecsemők és a kisgyermek zenei fejlettségének jellemzői. 2. A kisgyermeknevelő feladatai a 0-3 éves korúak zenei nevelésében; a zenei tevékenységek tervezése, napirendje, a rendszeresség elve; az optimális hanglégtér, a gyermekhang ápolása; a zeneileg fogékony, a zene iránt érdeklődő gyermek gondozása 3. Ünnepek, jeles napok és a zenei nevelés kölcsönhatása; a képességfejlesztés jelentősége, területei. 4. Módszertani ismeretek: a korai zenei nevelés anyaga, a magyar gyermekfolklor jellemzői. 5. Kodály Zoltán útmutatásai a kisgyermekkorra. 6. A csecsemők és a kisgyermek zenei hallásának jellemzői. 7. A bölcsődei zenei nevelés céljai, feladatai. A gyermek emocionális és kognitív fejlődése közötti kölcsönhatás. 8. A zenei tevékenységek tervezése, szervezése és napirendbe illesztése. A mondókák és a gyermekjáték dalok tanításának módszertana. 9. Differenciálás a zenei fejlesztés során: a speciális szükségletű és a kiemelkedő adottságú gyermekekkel való foglalkozás módszerei. 10. Hangszerek és a zenehallgatás szerepe a korai esztétikai nevelésben. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialog Campus, Budapest, 2014 ISBN 9786155376542 ▪ Dimény Judit: <i>Hang-játék</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1981 ISBN 9633303923 ▪ Falvai Károly: <i>Ritmikus mozgás – énekes játék</i>, Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 1994 ISBN 9636823669 ▪ Kis Jenőné Kenesei Éva: <i>Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában</i>, Tárogató Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 9638491523 ▪ Komáromi Lajosné: <i>A játék természetes örömeivel</i>, Antológia Kiadó, Lakitelek, 2006 ISBN 9639354457 ▪ Sárosi László: <i>Kreatív zenei gyakorlatok</i>, Ars Longa, Jelenkor Kiadó, Pécs, 1999 ISBN 963676590 ▪ Kerényi György: <i>Jeles napok dalai</i>, Editio Musica, Budapest, 2004 ISBN 080023372 ▪ Kokas Klára: <i>A zene felemeli a kezeimet</i>, Akadémia Kiadó, Budapest, 1992 ISBN 9630562855 ▪ Lázár Katalin: <i>Népi játékok</i>, Planétás Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 9632862317 ▪ Ludánszky Éva: <i>Óvodai zenei hagyományápolás – népszokások</i>, Hajdúböszörmény, Szerzői kiadás, 1995 ISBN nélküli 					

PK KN1206 PK KL1206			FEJEZETEK MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETÉBŐL		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a leendő kisgyermeknevelők megismertetése a hazai történelem alapvető sorsfordító történéseivel, a történelmi események láncolatszerű értelmezésével, a kiemelkedő történelmi személyiségek szerepével. A tantárgy feladata továbbá a magyar társadalom alapvető jellemzőinek, sajátosságainak bemutatása, értelmezése, a meghatározó társadalmi, gazdasági, demográfiai, jogi, szociális, stb. trendek áttekintése. A tárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók tájékozottak legyenek a magyar történelem és jelenkor alapvető társadalmi, gazdasági kérdéseiben.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulása Európában és Magyarországon 2. Hazánk népességének alakulása, demográfiai sajátosságaink 3. Gazdaságunk, társadalmunk, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyaink 4. Településszerkezetünk néhány sajátossága, hatásuk egészségi állapotunk, várható élettartamunk alakulására 5. A magyar társadalom iskolázási/iskolázottsági jellemzőinek, kulturális fogyasztásának trendjei 6. Lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változása, az állam és az egyházak viszonyának alakulása 7. Nemzetiségeink jogi, kulturális, szociális helyzete 8. Nemzeti sajátosságaink megőrzésének esélyei az uniós csatlakozás után. 9. Magyarország történetének rövid áttekintése, különös tekintettel a történelmi sorsfordítókra. A történelmi események láncolatszerű, ok-okozati bemutatása. 10. Egyes kiemelkedő személyiségek értékelése, olykor átértékelése, tetteik árnyalása. Az egyes korszakok érdekességeinek módszertani szempontú elemzése, a topográfia használatának fontossága. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kende Tamás (szerk.): <i>Európai közjog és politika</i>, Osiris, Budapest, 1998 ISBN 9633794798 ▪ Romsics Ignác: <i>A 20. század képes története</i>, Rubikon Könyvek, Budapest, 2008 ISBN 9789639839007 ▪ Bihari Mihály: <i>Magyar politika 1944-2004. Politikai és hatalmi viszonyok</i>, Osiris, Budapest, 2005 ISBN 9633897858 					

PK CN3112301 PK CL3112301			FEJLŐDÉSLÉLEKTAN		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az emberi pszichés fejlődés folyamatának feltárása, az egyes életkori szakaszokhoz (kiemelten: a magzati, az újszülött-, a csecsemő- és a kisgyermekkorhoz) kapcsolódó testi, pszichés és kognitív fejlődés jellemzőinek bemutatása. A tantárgy kiemelt feladata az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése a különböző életkori fázisokban. A tantárgy oktatása hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők az egyes életszakaszokra jellemző értelmi, érzelmi és szociális fejlődést a maguk komplexitásában, kölcsönhatásaiban lássák.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretek:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A fejlődés értelmezése, alapkérdései. A fejlődéslélektan vizsgálati módszerei. A fejlődés átfogó elméletei. 2. A család mint rendszer. Elsődleges és másodlagos szocializáció. 3. Az élet kezdete. A magzati fejlődés. A magzat egészségét befolyásoló tényezők. 4. A születés. Az újszülött állapota. A reflexek. Az újszülött képességei. 5. A korai anya-gyermek kapcsolat. A korai kötődés és szerepe a személyiségfejlődés alakulásában (Harlow, Ainsworth, Spitz, Bowlby, Danzinger-Frankl). 6. A világ megismerésének fejlődése csecsemő- és kisgyermekkorban: mozgás és észlelés fejlődése, a szenzomotoros szakasz és alszakaszai, a tárgyállandóság. A beszéd kialakulása és fejlődése. 7. Az óvodáskor: érzelmi fejlődés, agresszió és proszociális viselkedés. 8. Gondolkodás és észlelés fejlődése óvodáskorban, a műveletek előtti szakasz jellemzői, egocentrikus és prekauzális gondolkodás, a gyermeki világkép. 9. A mozgás fejlődése óvodáskorban. Játék és feszültségvezetés, játékfejlődés. Mese és a képzelet, a kettős tudat. A rajzfejlődés. 10. Óvoda-iskola átmenet és iskolakészültség, az eredményes iskolakezdés megsegítése. 11. A kisiskolás kor: teljesítmény és az érzelmi fejlődés, a szabályjáték. A társas kapcsolatok fejlődése. A gondolkodás fejlődése kisiskoláskorban: a konkrét műveletek szakasza. 12. A serdülőkor: testi fejlődés és az énkép alakulása, az identitás. A gondolkodás fejlődése serdülőkorban: a formális műveletek szakasza. Az erkölcsi fejlődés. A társas kapcsolatok fejlődés: az átpártolás. 13. Ifjúkor, felnőttkor, időskor. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cole, M. – Cole, S. R.: <i>Fejlődéslélektan</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2006 ISBN 9633894735 ▪ Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: <i>Gyermeklélektan</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2006 Frenkl Sylvia – Rajnik Mária: <i>Életesemények a fejlődéslélektan tükrében (Mentálhigiénés kultúra I.)</i>, Párbeszéd Dialógus Alapítvány, Budapest, 2012 ISBN 9789639129672 ▪ Balogh Éva: <i>Fejlődéslélektan I. A megtermékenyüléstől az óvodáskor végéig</i>, Didakt Kiadó, Budapest, 2004 ▪ N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): <i>Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I.</i> Osiris Kiadó, Budapest, 2017 ISBN 9789632762807 https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/2913 ▪ Winnicott, D.W.: <i>Kisgyermek, család, külvilág</i>, Animula Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9634081843 ▪ Gopnik, A.: <i>Bölcsék a bölcsőben: hogyan tanulnak a kisbabák</i>, Typotex Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9639326178 ▪ Pulay Klára: <i>A kötődésről és az anya hiányáról</i>, In: Bernáth László – Solymosi Katalin (szerk.): <i>Fejlődéslélektani olvasókönyv</i>, Tertia Kiadó, Budapest, 1997, 43–58. ISBN 9638512989 ▪ Zsolnai Anikó: <i>Kötődés és nevelés</i>. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2001 ISBN 9639316156 ▪ Erikson, E.H.: <i>Gyermekkor és társadalom</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2002 7. fejezet: Az ember nyolc szakasza, 					

243–270. ISBN 9633893089

- Vajda Zsuzsanna: *A gyermek pszichológiai fejlődése*, Helikon Kiadó, Budapest, 2014 ISBN 9789632482354

PK CN3112302 PK CL3112302			FEJLŐDÉSLELEKTAN SZEMINÁRIUM		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	1	1	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a fejlődéslelektani ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek megismerése, az egyes életkori szakaszokhoz (kiemelten: a magzati, az újszülött-, a csecsemő és a kisgyermekkorhoz) kapcsolódó jellemzők megtapasztalása, intézményes keretek között. A tantárgy kiemelt feladata a gyermekek iránti empátia, elfogadás és tolerancia erősítése, a gyermeki viselkedés mögött rejlő okok megismerése. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők gyakorlati tapasztalatokra tegyenek szert az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának összefüggéseiről.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fejlődéslelektani vizsgálati módszerek a gyakorlatban. 2. A magzati fejlődés, a gyermekvárás gyakorlati kérdései. 3. A születés és az újszülöttkori fejlődés gyakorlati vonatkozásai. 4. A csecsemőkori fejlődés sajátosságai, a csecsemő fejlődésének vizsgálata. 5. A beszédfejlődés sajátos jellemzői, problémái. 6. A kisgyermekkorai fejlesztés gyakorlata, módszerei. 7. A mese és a játék szerepe a kisgyermekkorai fejlődésben. A közös mesélés és játék a gyakorlatban. 8. Az óvodáskori testi és pszichés fejlődés vizsgálata. 9. A megismerési, gondolkodási folyamatok fejlődése és vizsgálata a gyakorlatban. 10. A kisiskolás és a serdülő fejlődésének gyakorlati vonatkozásai. Fejlesztési lehetőségek a későbbi életszakaszokban. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cole, M. - Cole, S. R: <i>Fejlődéslelektan</i>, Osiris, Budapest, 1997 ISBN 96338994735 ▪ József István: <i>Fejlődépszichológia nevelőknek</i>, Dávid Kiadó, Kaposvár, 2012 ISBN 9789638826565 ▪ Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: <i>Gyermeklelektan</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2006 ISBN 9789632260273 ▪ Estefánné Varga Magdolna – Dávid Mária - Hatvani Andrea - Héjja-Nagy Katalin - Taskó Tünde: <i>Pszichológia elméleti alapok</i>, Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 2015 (http://old.ektf.hu/hefoppalyazat/pszielmal/) ▪ Martin László (szerk.): <i>Pszichológiai fogalomtár</i>, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2015 ISBN 9786155599088 (http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/pszichologiai_fogalomtar.pdf) ▪ Oláh Attila – Bugán Antal: <i>Fejezetek a pszichológia alapterületeiből</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2006 ISBN 9789634634782 ▪ Sekuler, R. - Blake, R.: <i>Észlelés</i>, Osiris Kiadó Kft., Budapest, 2004 ISBN 9789633894118 ▪ Vajda Zsuzsanna: <i>A gyermek pszichológiai fejlődése</i>, Helikon Kiadó Kft., Budapest, 2006 ISBN 9789632089928 ▪ N. Kollár Katalin - Szabó Éva (szerk.): <i>Pszichológia pedagógusoknak</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9789633896723 ▪ Atkinson, R. L. et al.: <i>Pszichológia</i>, Osiris, Budapest, 1995 ISBN 9789633897133 					

PK CN3121103 PK CL3121103			FUNKCIONÁLIS ANATÓMIAI ISMERETEK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	3	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy a leendő kisgyermeknevelők megismerjék az ember anatómiai fejlődésének sajátosságait, állomásait, a fejlesztés lehetséges pedagógiai kereteit. A tantárgy kiemelt feladata az egyes szervek, szervrendszerek funkcióinak, szerepének megismerése, fejlődésük sajátosságainak áttekintése (hangsúlyosan a magzati, az újszülött, a csecsemő- és a kisgyermekkorban). A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők képessé váljanak az egészségtudatos nevelési hatásrendszer közvetítésére.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az emberi szervezet felépítése, a morfológia és a funkció elválaszthatatlan egysége. 2. Sejtbiológiai és szövettani alapismeretek. Az emberi testet felépítő sejtek, szövetek típusai, jellemzői. Embriológia, a méhen belüli fejlődés legfontosabb állomásai. 3. Az emberi csontvázrendszer anatómiai felépítése, a csontok növekedése. Az izomrendszer anatómiai felépítése, mozgásfejlődés gyermekkorban. 4. A keringési rendszer felépítése, működése. A homeosztázis fogalma. Az emberi emésztőrendszer anatómiai felépítése, az emésztés folyamata. 5. A légzőrendszer felépítése és működése. 6. A kiválasztó szervrendszer felépítése és működése. A belső elválasztású mirigyek anatómiája, élettani szerepe. 7. Az immunrendszer jellemzői és feladatai. 8. A női és a férfi nemi szervek anatómiája, szexualitás. 9. A központi idegrendszer felépítése, működése. A környéki idegrendszer felépítése, működése és feladatai. Érzékszervek: A szem és a fül anatómiai felépítése, a látás és a hallás élettana. A bőr, mint érzékszerv, az ízlelés és szaglás szerve. 10. Az egyes szervrendszerek fejlődésének és működésének főbb jellemzői csecsemő- és kisgyermekkorban. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Donáth Tibor: <i>Anatómiai atlasz</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2010 ISBN 9632426878 ▪ Tarsoly Emil: <i>Funkcionális anatómia</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2010 ISBN 9632425324 ▪ Darvay Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: <i>Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére</i>, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli ▪ Abrahams, P.: <i>Az emberi test atlasza. Teljes áttekintés testünk működéséről</i>, GABO Könyvkiadó, Budapest, 2003 ISBN 9639421995 ▪ Donáth Tibor: <i>Anatómia-élettan</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2018 ISBN 9789632261324 ▪ Tortora, G. - Anagnostakos, N.: <i>Principles of Anatomy and Physiology</i>. Harper & Row Publishers, New York, 1998 ISBN 0063507293 					

PK CN3121202 PK CL3121202			GYERMEKÁPOLÁSTAN		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	15	1	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék az újszülött-, a csecsemő- és a kisgyermekkor legfontosabb betegségeit, azok jellemzőit, sajátosságait, valamint a beteg kisgyermek ápolásának lényeges követelményeit, szakszerű teendőit. A tantárgy kiemelt feladata, hogy átfogó képet nyújtson az ápolás céljáról, folyamatáról, jellemzőiről. A tantárgy hozzájárul a leendő kisgyermeknevelők gondozási feladatainak eredményes megvalósításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az ápolás célja, fogalma, ápolási folyamatok. 2. A megbetegedett csecsemő/gyermek megfigyelése: tudat, sírás, légzés, pulzus, hőmérséklet, köhögés, bőr- és nyálkahártya, váladékok. 3. A lázas csecsemő/gyermek ápolása: a hőmérőzés módjai, a lázcsillapítás formái, a lázas beteg étrendje. A hasmenéses csecsemő/gyermek ápolása: a só- és folyadékháztartás egyensúlyban tartása, diétás és gyógyszeres kezelés a gondos bőrápolás, a fertőzés továbbvitelének megakadályozása. 4. A hányós csecsemő/gyermek ápolása: a hányás okai, a beteg megfigyelése, teendők hányás esetén, a hányás veszélye, a hányás diétás és gyógyszeres kezelése. 5. A légúti betegségben szenvedők ápolása: a felső és alsó légúti megbetegedések okai, tünetei, szövődményei, megfigyelési és ápolási feladatai. 6. Az emésztési és felszívódási zavarban szenvedő kisgyermek ápolása. Húgyúti és vesebetegségben szenvedő csecsemők/gyermek ápolása: alsó húgyúti fertőzésben szenvedők ápolása; a vesebetegek diétás kezelése. 7. A szívbetegek csecsemők/gyermek ápolása, gondozása: a veleszületett és szerzett szívbetegségben szenvedő gyermekek megfigyelése, ápolása és gondozása; a keringési zavarban szenvedők ápolása; a szívbetegek diétás kezelése. 8. Az orr-fül-gégészeti betegségben szenvedő csecsemők/gyermek ápolása. A görcsölő és eszméletlen csecsemő/gyermek ápolása. 9. A diabetes mellitusban szenvedők ápolása. Az atópiás betegségben szenvedők ápolása. 10. A fogyatékos gyermekek ápolása. A „bántalmazott gyermek” ápolása, gondozása. A fertőző betegségben szenvedők ápolása. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: <i>Egészségügyi ismeretek</i>, Líceum Kiadó, Eger, 2012 ISBN 9789639894921 ▪ Smith-Temple, J. - Jonson, J. Y.: <i>Gyakorlati ápolástan. Ápolási vezérvonal a klinikai eljárásokhoz</i>, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1997 IBSN 9632423194 ▪ Vágvolgyi Ágnes: <i>Gyógyszertan</i>, KÁDIX, Budapest, 2010 ISBN 9789638901507 ▪ Balogh László (szerk.): <i>Gyermekeápolástan</i>, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996 IBSN 9632424905 					

PK CN3121203 PK CL3121203			GYERMEKÁPOLÁSTAN GYAKORLAT		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a Gyermekápolástan tárgy keretében elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására történő felkészítés, a különféle betegségekben szenvedő csecsemők és kisgyermekek ápolásához kapcsolódó tevékenységek begyakorlása, a szükséges kompetenciák kialakítása. A tárgy kiemelt feladata a gondozási tevékenységre történő gyakorlati felkészítés, az ápolási teendők megismerése, jártasságok kialakítása a bölcsődei munkával összefüggő gyermekápolás terén. A tárgy hozzájárul a kisgyermeknevelő gondozási feladatainak sikeres megvalósításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az ápolás folyamatának gyakorlati lépései, teendői. 2. A megbetegedett csecsemő/gyermek megfigyelése a gyakorlatban (tudat, sírás, légzés, pulzus, hőmérséklet, köhögés, bőr- és nyálkahártya, váladékok). 3. A lázas csecsemő/gyermek ápolása a gyakorlatban (a hőmérőzés módjai, a lázcsillapítás formái, a lázas beteg étrendje. A hasmenéses csecsemő/gyermek ápolása: a só- és folyadékhiánytartás egyensúlyban tartása, diétás és gyógyszeres kezelés a gondos bőrápolás, a fertőzés továbbvitelének megakadályozása). 4. A hányós csecsemő/gyermek ápolása a gyakorlatban (a hányás okai, a beteg megfigyelése, teendők hányás esetén, a hányás veszélye, a hányás diétás és gyógyszeres kezelése). 5. A légúti betegségben szenvedők ápolása a gyakorlatban (a felső és alsó légúti megbetegedések okai, tünetei, szövődményei, megfigyelési és ápolási feladatai). 6. Az emésztési és felszívódási zavarban szenvedő kisgyermekek ápolása a gyakorlatban. Húgyúti és vesebetegségben szenvedő csecsemők/gyermekek ápolásának gyakorlati kérdései (alsó húgyúti fertőzésben szenvedők ápolása; a vesebetegek diétás kezelése). 7. A szívbeteg csecsemők/gyermekek ápolása, gondozása a gyakorlatban (a veleszületett és szerzett szívbetegségben szenvedő gyermekek megfigyelése, ápolása és gondozása; a keringési zavarban szenvedők ápolása; a szívbetegek diétás kezelése). 8. Az orr-fül-gégészeti betegségben szenvedő csecsemők/gyermekek ápolásának gyakorlata. A görcsölő és eszméletlen csecsemő/gyermek ápolásának gyakorlati feladatai. 9. A diabetes mellitusban szenvedők ápolásának gyakorlata. Az atópiás betegségben szenvedők ápolása a gyakorlatban. 10. A fogyatékos gyermekek ápolásának gyakorlati problémái. A „bántalmazott gyermek” ápolása, gondozása a gyakorlatban. A fertőző betegségben szenvedők ápolásának lépései. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: <i>Egészségügyi ismeretek</i>, Líceum Kiadó, Eger, 2012 ISBN 9789639894921 ▪ Smith-Temple, J. - Jonson, J. Y.: <i>Gyakorlati ápolástan. Ápolási vezérvonal a klinikai eljárásokhoz</i>, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1997 IBSN 9632423194 ▪ Vágvölgyi Ágnes: <i>Gyógyszertan</i>, KÁDIX, Budapest, 2010 ISBN 9789638901507 ▪ Balogh László (szerk.): <i>Gyermekápolástan</i>, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996 IBSN 9632424905 					

PK CN3121201 PK CL3121201			GYERMEKGYÓGYÁSZAT ÉS ALKALMAZOTT GYÓGYSZERTAN		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	3	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók korszerű ismereteket szerezzenek a neonatológia, az újszülött- és csecsemőgyógyászat, gondozás témakörében, melyek segítségével képessé válnak az az újszülöttek és a koraszülöttek élettani és kóros életjelenségeinek megkülönböztetésére, a szülészeti kórállapotok és beavatkozások következményeként kialakuló betegségek, szövődmények felismerésére. A tantárgy kiemelt feladata a leendő kisgyermeknevelők felkészítése a különféle újszülött-, csecsemő- és kisgyermekkorai betegségek tüneteinek megkülönböztetésére. A tantárgy célja áttekintést nyújtani a gyermekgyógyászatban alkalmazott különféle gyógyszercsoportokról, azok komplex hatásrendszeréről.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az újszülöttek és koraszülöttek betegségei. 2. Csecsemőkorai elváltozások, betegségek (a szervrendszerek betegségei, ok, tünet, gyógyszeres terápia, kezelés, ápolás). 3. Az emésztőrendszer, a légző rendszer, a szív- és keringési rendszer, a vérképző rendszer, az immunrendszer, a vizeletkiválasztó és elvezető rendszer, az idegrendszer betegségei. 4. A mentális fejlődés zavarai. 5. A bőr elváltozásai. 6. A csont-, izom- és kötőszöveti betegségek. 7. A belső elválasztású mirigyek betegségei. 8. Érzékszervei elváltozások. 9. A „bántalmazott gyermek” szindróma: megvert, megkínzott, meggyötört, megrázott gyermek fogalma; a bántalmazás tünetei, okai; a bántalmazott gyermek ellátása, gondozása; veszélyeztetett, károsodott gyermek. 10. Általános gyógyszerteran. A gyermekgyógyászatban alkalmazott főbb gyógyszercsoportok. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sinka Miklósné – Száltelegi Józsefné: <i>Egészségügyi ismeretek</i>, Líceum Kiadó, Eger, 2012 ISBN 9789639894921 ▪ Taylor, S. - Raffles, A.: <i>Gyermekgyógyászati képes atlasz</i>, Springer Orvosi Kiadó Kft., Budapest, 1998 ISBN 9636990640 ▪ Vágvölgyi Ágnes: <i>Gyógyszerteran</i>, KÁDIX, Budapest, 2010 ISBN 9789638901507 ▪ Balogh László (szerk.): <i>Gyermekápolástan I-II.</i>, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996 ISBN 962424905 ▪ Pintér András (szerk.): <i>Gyermeksebészeti vezérfonal</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2005 ISBN 9632421329 ▪ Szalkai András - Mészner Zsófia: <i>Infektológia</i>, Springer Tudományos Kiadó Kft., Budapest, 2000 ISBN 963699136 					

PK CN3122104 PK CL3122104			GYERMEKIRODALOM ÉS MÓDSZERTANA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a legértékesebb népköltészeti, népmesei alkotások megismerése, az irodalmi érzékenység felkeltése, a tudatos olvasói magatartás kialakítása a hallgatókban. Kiemelt feladat, hogy képessé tegye a leendő kisgyermeknevelőket arra, hogy a 0-3 éves korosztály számára valódi irodalmi élményt nyújtsanak, elsősorban a mese és a vers színvonalas prezentálása révén. A tárgy célja, hogy elmélyítse a hallgatókban a kisgyermeknevelő nyelvi mintaadó szerepét, az irodalmi szöveg interpretációjában rejlő esztétikai nevelési lehetőségeket. Hozzájárul a hallgatók anyanyelvi, irodalmi kompetenciáinak megalapozásához, az anyanyelvi és beszédfejlesztés tudatosabbá válásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A gyermekirodalom elméleti kérdései: a gyermekirodalom és az irodalom kapcsolata, viszonyrendszere. Az irodalmi és az anyanyelvi nevelés összefonódása. 2. Irodalmi műfajok és közvetítési formáik a kisgyermeknevelésben. Az irodalmi nevelés szerepe, funkciói a személyiség fejlődésében. 3. Irodalmi nevelés és literációs fejlődés, a bontakozó literáció elmélete, jelentősége a nevelésben. Mondókák, kiszámolók, nyelvtörők. 4. A magyar gyermekvers. A verselemzés szempontjai. 5. A népmese fogalma, fajtái. A népmese szerkezete, elemzési módjai. A műmese. Gyermekeknek szóló jelentős alkotások a magyar és a világirodalomban. 6. A gyermekkönyvek. A gyermekirodalmi művek megjelenésének egyéb formái: mesefilmek (tv, dvd), mese cd, diafilmek, gyermekújságok, gyermekszínház, bábszínház, stb.). 7. A gyermek irodalmi érdeklődésének fejlődése, a mondóka és a vers iránti érdeklődés kialakulása. A mese és a képeskönyv-nézegetés iránti igény megjelenése, alakulása az élet első éveiben, a felnőtt szerepe az érdeklődés felkeltésében és fenntartásában. 8. Gyermekgondozás és mondóka, vers, gyermekgondozás és mese. 9. A gyermek mesehallgatói magatartása, a mesei és a gyermeki világvé. A mondókázás, versmondás és a mesemondás folyamata, a mondókák, versek, mesék válogatásának szempontjai. 10. A képeskönyv-nézegetés helyzetei, a bábozás, a mimetikus játék, dramatikus játék. A mese és a játék kapcsolata. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – A vizuális nevelés és az irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2015 ISBN 9786155376535 ▪ Borbély Sándor (szerk.): <i>Kortárs gyermekkönyvek: műelemzések és műismertetések</i>, Ciceró, Budapest, 2001 ISBN 9635393415 ▪ Komáromi Gabriella (szerk.): <i>Gyermekirodalom</i>, Helikon, Budapest, 1999 ISBN 9632086104 ▪ Komáromy Sándor (szerk. és vál.): <i>Négyágú síp – gyermekhangra: a határon túli újabb kisebbségi magyar gyermeklira antológiája</i>, Eötvös J. Könyvkiadó, Budapest, 2000 ISBN 9639024953 ▪ Komáromy Sándor: <i>Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából</i>, Budapest: Eötvös J. Könyvkiadó, Budapest, 2002 ISBN 9639316296 ▪ Bettelheim, B.: <i>A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek</i>, Corvina Kiadó Kft, Budapest, 2013 ISBN 9789631360189 ▪ Boldizsár Ildikó: <i>Mesepoétika</i>, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014 ISBN 9789630581783 ▪ <i>Ciróka-maróka. Szöveggyűjtemény</i>, Nyugat-Dunántúli Regionális Módszertanid Bölcsőde, Szombathely, 2005 ISBN 9630036576 ▪ Kádár Annamária: <i>Mesepszichológia</i>, Kulcslyuk Kiadó, 2012 ISBN 9789638941961 ▪ Tarbay Ede: <i>Gyermekirodalomra vezérlő kalauz</i>, Szent István Társulat, Budapest, 1999 ISBN 9633610796 					

PK CN3112303 PK CL3112303			GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel	Vizsgajelentkezési előfeltétel	
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja olyan alapvető gyógypedagógiai ismeretek nyújtása, melyek segítségével a leendő kisgyermeknevelő képessé válik a sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei ellátására, támogatására, integrált fejlesztésére. A tantárgy kiemelt célja a fogyatékkal élő gyermekek sajátosságainak megismerése, a családokkal való együttműködés kereteinek áttekintése, a gyógypedagógiai szakszolgálatok fontosságának tudatosítása. A tantárgy hozzájárul az elfogadás és az empátia erősítéséhez, az inkluzív szemlélet megalapozásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A gyógypedagógia, mint tudomány. A magyar gyógypedagógiai gondolkodás alakulása, fejlődése. 2. Az orvostudomány, a pedagógia, a pszichológia, a szociológia vonatkozó irányzatai. 3. A gyógypedagógiai folyamat alkotóelemei: diagnosztikai-, nevelési-, terápiás és rehabilitációs folyamatok. 4. Gyógypedagógiai tipológia: tanulásban akadályozottak, értelmileg akadályozottak, autisták, beszédben akadályozottak, hallássérültek, látássérültek, mozgásban korlátozottak, halmozottan sérültek, teljesítmény- és viselkedészavarokkal küzdők. 5. Nevelési szakaszok, törvényi szabályozók. 6. A gyógypedagógiai fejlesztés, gyógyító nevelés. 7. A korai gyógypedagógiai intervenció tartalma. 8. A bölcsődei integrált / inkluzív nevelés típusai, a hazai gyakorlat. Az integrált nevelés hatása a sérült és az ép gyermekek személyiségfejlődésére. 9. A fogyatékkal élő gyermeket nevelő családokkal való együttműködés. Gyógypedagógiai szolgáltatások. 10. A fogyatékkal élő gyermekek és szülei jogai. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gordosné Szabó Anna: <i>Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 2004 ISBN 9631953513 ▪ Takács István – Csillag Ferenc – Trencsényi László (szerk.): <i>Hogyan szeressük a gyermeket? Korczák és magyar gondolkodók írásai</i>, UNICEF-ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011 ISBN 9789630816786 ▪ Takács István (szerk.): <i>Gyógypedagógiai glosszárrium</i>, Kaposvári Egyetem, 2015 ISBN 9786155599118 (http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/gyogypedagogiai_glosszarium.pdf) ▪ Gordosné Szabó Anna (szerk.): <i>Gyógyító pedagógia</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2004 ISBN 9789632427577 ▪ Illyés Sándor (szerk.): <i>Gyógypedagógiai alapismeretek</i>, ELTE, Budapest, 2000 ISBN 9637155282 ▪ Somogyvári Zsolt: <i>Neonatólogiai sürgősségi ellátás</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 1998 ISBN 9632422104 					

PK CN3112205 PK CL3112205			HÁTRÁNYOS HELYZET PEDAGÓGIÁJA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a hátrányos helyzetből fakadó gyermeki sajátosságok megismerése, a családi szocializációból fakadó zavarok, problémák megértése, tudatosítása. A tárgy kiemelt feladata, hogy átfogó képet nyújtson a különféle szocio-ökonómiai jellegű hátrányokról, valamint az ebből fakadó kisgyermeknevelői feladatokról, kompetenciaterületekről. A tantárgy hozzájárul az esélyegyenlőség fogalmának, jelentőségének megértéséhez, az ebből fakadó pedagógiai feladatok, szerepek tudatosításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A hátrányos helyzet fogalma, jellemzői. A hátrányos helyzet fogalmának pedagógiai kiterjesztése. 2. A szocio-ökonómiai hátrány. Objektív szegénység, szubjektív szegénység, relatív szegénység. Egyéb szegénység-kategóriák, kockázati tényezők. 3. A szocializáció zavarai. 4. A családi élet diszfunkcióinak hatása a személyiségre. A hátrányos helyzet, a családi diszfunkciók társadalmi következményei. 5. A veszélyeztetettség. 6. Gyermeki jogok. A gyermeki jogok védelme. 7. Szülői jogok és kötelezettségek. Az esélyegyenlőtlenség fogalma, kezelése, megjelenési formái. 8. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek. Jogosság, méltányosság, eredményesség pedagógiai megközelítése. A méltányos pedagógia. 9. Integráció és inklúzió a pedagógiában. A méltányos pedagógia feladatai a gyermekek hatékony fejlesztésében. 10. A családpedagógia fogalma, kialakulása, hagyományai. A családpedagógiai szemlélet és tevékenység rendszere. Egészséges és sérült családok. A családpedagógia prevenciós és korrekciós lehetőségei. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról ▪ Bodonyi Edit - Busi, Etelka – Hegedűs Judit – Magyar Erzsébet – Vizelyi Ágnes: Család, gyermek, társadalom, in <i>A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése</i> 5. kötet (sorozatszerk.: M. Nádasi Mária) (http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf ISBN 9639704644) ▪ Ladányi János: <i>Egyenlőtlenségek, redistribúció, szociálpolitika</i>, Új Mandátum, Budapest, 2010 ISBN 9789632870335 ▪ Réthy Endréné – Vámos Ágnes: <i>Esélyegyenlőtlenség és méltányos pedagógia. A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése</i>, 8. kötet, Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2010 ISBN 9639704636 ▪ Várnagy Elemér – Várnagy Péter: <i>A hátrányos helyzet pedagógiája</i>, Corvinus Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9639062324 ▪ Eröss Gábor – Kende Anna (szerk.): <i>Túl a szegregáción</i>, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2008 ISBN 9789632361437 ▪ Vastagh Zoltán (szerk.): <i>Mit lehet tenni a hátrányos helyzetű gyermekekért?</i>, MPI, Veszprém, 1990 ISBN 9630405644 					

PK CN3112106 PK CL3112106			INTER- ÉS MULTIKULTURÁLIS NEVELÉS		
			Tárgyfelvételi előfeltétel ---		Vizsgajelentkezési előfeltétel ---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy oktatásának célja az interkulturális és multikulturális nevelés elméleti és gyakorlati kérdéseinek áttekintése, az ebből fakadó pedagógiai feladatok megismerése és tudatosítása. A tantárgy kiemelt feladata, hogy megismertesse a leendő kisgyermeknevelőket a kulturális különbözőségekből fakadó gyermeki sajátosságokkal, annak bölcsődei megjelenési formáival. A tantárgy célja annak megvilágítása, hogy milyen szerepe lehet a pedagógusnak az előítéletek csökkentésében, a beilleszkedés, a társadalmi szintű együttélés elősegítésében. A tantárgy hozzájárul az empátia és az elfogadás erősítéséhez, annak a pedagógiai folyamatban történő érvényesítéséhez, az integratív szemlélet erősítéséhez.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Elsajátítandó ismeretanyag:

1. Nemzetiségi és nemzeti etnikai kisebbségek Magyarországon: identitás, hagyományok, értékrend.
2. Az interkulturális, multikulturális nevelés elmélete és gyakorlata.
3. A kulturális különbségek elfogadása.
4. A multikultúra és az interkultúra, szegregáció, integráció, inklúzió fogalmának értelmezése, a pedagógiai folyamatban történő elhelyezése.
5. A kulturális különbségekből, másságból adódó konfliktusok kezelése.
6. A romák helyzete Magyarországon, roma gyermekek a nevelési intézményekben.
7. Különböző más nemzetiségű, kultúrájú gyermekek a nevelési intézményekben.
8. A pedagógus személyisége, szerepe az előítéletek csökkentésében, a beilleszkedés és a társadalmi együttélés segítésében.
9. Jelentősebb pedagógiai elképzelések, programok az inter- és a multikulturalitás tárgykörében.
10. Az elfogadás, befogadás, tolerancia pedagógiai kérdései. Az előítéletek leküzdése.

SZAKIRODALOM:

- Bencéné Fekete Anikó Andrea: Az interkulturális szemlélet és napjaink óvodája, in *ÓTE Tükörkép. Válogatás az óvó- és tanítóképző főiskolák, karok oktatóinak tanulmányaiból*, Baja, 2009, 67–75.
- Nahalka István - Torgyik Judit (szerk.): *Megközelítések. Roma gyerekek nevelésének egyes kérdései*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004 ISBN 9639316849
- Torgyik Judit – Karlovitz János: *Multikulturális nevelés*, Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006 ISBN 9639704059 (<http://mek.oszk.hu/04800/04802/>)
- Kállai Ernő – Kovács László (szerk.): *Megismerés és elfogadás. Pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. sz. iskolájában*, Nyitott Könyvműhely, Budapest, 2009 ISBN 9789639725911
- Lesznyák Márta - Cs. Czachesz Erzsébet: Multikulturális oktatáspolitikai koncepciók, in Cs. Czachesz Erzsébet (szerk.): *Multikulturális nevelés. Szöveggyűjtemény tanító és tanár szakos hallgatók számára*, Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1999, 7–17. ISBN 9636972265

PK CN3121204 PK CL3121204			JÁRVÁNYTAN, FERTŐZŐ BETEGSÉGEK, ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az alapvető járványtani, immunológiai és elsősegély-nyújtási ismeretek áttekintése, a leendő kisgyermeknevelők felkészítése a fertőzések, járványos betegségekből, vészhelyzetekből eredő sürgős feladatok szakszerű ellátására, a gyors reagálásra. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a különféle járványos betegségekről, azok kezelésének, gyógyításának lehetőségeiről. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók képessé váljanak a bölcsődében a vészhelyzetek elhárítására, a gyors és hatékony elsősegélynyújtásra.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A mikrobiológia tárgya, alapvető feladatai. A kórokozók rendszere. 2. Bakteriológia. A leggyakoribb emberi megbetegedést okozó baktériumok. Virologia. A leggyakoribb emberi megbetegedéseket okozó vírusok és rickettsiák. 3. Mycológia. Emberi gombás megbetegedések kórokozói. 4. Parazitológia. Emberi megbetegedéseket okozó fontosabb protozoonok. Emberi élősködők, férgek kimutatása. A fertőzés fogalma, az alakulását befolyásoló tényezők. 5. Immunológiai alapfogalmak. Járványtani alapismeretek. A járványtan tárgya, jelentősége, felosztása. Immunológiai alapismeretek – védőoltások. 6. A fertőző betegségek előfordulása, területi eloszlásuk és lefolyásuk szakaszai. A járványfolyamat mozgatóerői. Járványügyi teendők fertőző betegségek előfordulásakor. Általános fertőzéstani fogalmak. 7. A fertőző betegségek általános diagnosztikája. Higiénés rendszabályok, hatósági és járványügyi teendők. Megelőzés, védőoltások. A fertőző betegségek kezelési elvei (a gyógyszeres terápia részletezése az egyes betegségeknél). Járványos megbetegedések csecsemő- és gyermekkorban. 8. Az elsősegélynyújtás célja, feladatai, általános szabályai. Elsősegélynyújtási kötelezettség. Mentőhívás. Újraélesztés. Életjelenségek vizsgálata. A klinikai és a biológiai halál fogalma. Légutak szabadrá tétele. Az újraélesztés elmélete, gyakorlata. Szövődmények, hibák. Heveny rosszullétek. Eszméletlenség felismerése. Teendő eszméletlenség esetén. 9. Csecsemő- és kisgyermekkorú lázas állapotok. Idegen test felismerése a légutakban, hallójáratban, szemen, nyelöcsőben, elsődleges ellátásuk. A sebellátás eszközei (kendő, kötszer), kötözésmódozatok. Vérzések formái, vérzések csillapítása. A törés, rándulás jellemzői, elsődleges rögzítése. 10. Mérgezők következményeinek felismerése, az elsődleges ellátás legfontosabb teendői. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sinka Miklósné – Száltelegi Józsefné: <i>Egészségügyi ismeretek</i>, Líceum Kiadó, Eger, 2012 ISBN 9789639894921 ▪ Andics László: <i>Alapfokú és közúti elsősegély</i>, SubRosa, Budapest, 1994 ISBN 9638354135 ▪ Kercsó Attila: <i>Népszerű járványtan</i>, Pallas-Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2004 ISBN 9736650855 ▪ Rudnai Ottó: <i>Általános járványtani és közegészségtani alapismeretek</i>, Medicina, Budapest, 1987 ISBN 9632417232 					

PK CN3112201 PK CL3112201			JÁTÉKPEDAGÓGIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	15	1	1	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy a játépszichológiai és pedagógiai ismeretek összekapcsolásával elősegítse a kisgyermeknevelő hallgatók felkészülését a bölcsődei teendőik ellátására, segítséget adjon a spontán és az irányított játék összefüggéseinek felismerésére, valamint a felnőttek és a kortársak játékbeli szerepének helyes értelmezésére. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a hallgatók megismerjék a különféle játékfajtákat, azok szerepét a csecsemő- és kisgyermekkorban, funkcióját, valamint fejlesztő hatásainak komplex rendszerét. A tantárgy célja, hogy rávilágítson a játék szerepére a csecsemő és a kisgyermek lelki egészségének megőrzésében.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A játék történeti megközelítése, megjelenési formái. A játékra vonatkozó elméletek. A játék fogalma és értelmezése, a kisgyermekek játékaiknak jellemzői. 2. A gyermeki játék fejlődése, a játékra jellemző sajátosságok kiemelése, a játék helye a gyermek tevékenységei között. 3. A játék szerepe a személyiség korai fejlődésében, az anya és a gyermek kapcsolata és a játék összefüggései. 4. A játék osztályozása, a játékfajták tipikus jegyeinek feltárása, összehasonlítása, elemzése (gyakorlójáték, utánzójáték, konstruáló játék, szerepjáték, szabályjáték). A népi játék fogalma, a népi játékok szerepe a néphagyományban és a pedagógiai gyakorlatban. 5. A játékterek és a játékeszközök jellemzői. A játék objektív és szubjektív feltételei, a játék helye, ideje, eszközei. A kisgyermeknevelő játéktámogató magatartása, a játék szervezésének legfontosabb kérdései. 6. A játék és a lelki egészség. A játék, mint a fejlődés segítésének lehetősége, mozgásfejlesztő, érzékelésfejlesztő, beszédfejlesztő játékok. A játék mint a kisgyermekkorban tanulás legfontosabb színtere. A társas kapcsolatok alakulása a játékban. A mese és a rajz kapcsolódása a játékhoz. 7. A munka és a játék közötti hasonlóságok és különbségek. A negatív tartalmú játék. Konfliktusok a játékban. 8. A gyermek megismerésének lehetőségei a játékban: a gyermek játéktevékenységének megfigyelése, jegyzőkönyvezése, a tapasztaltak értelmezése. A kisgyermeknevelő játszóképessége. 9. A kisgyermek játékában megmutató nehézségek és ezek kezelése. Az eszközök szerepe a manuális képességek kialakításában, játékeszközök játékszerek tanulmányozása, fejlesztő játékok gyűjtése, készítése. 10. A gyógyító játék. A játékkerápia. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B. Lakatos Margit (szerk.): <i>Játépszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010 ISBN – ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>. Dialóg Campus, Budapest, 2014 ISBN 9786155376542 ▪ Huizinga, J.: <i>Homo ludens</i>, Univer sum, Szeged, 1990 ISBN 9633850332 ▪ Kádár Annamária – Bodoni Ágnes: <i>Az óvodás- és kisiskoláskor játékaik elméleti és módszertani megközelítésben</i>, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2010 ISBN 9789731141176 ▪ Korintus Mihályné Nyitrai Ágnes - Rózsa Judit: <i>Játék a bölcsődében. Módszertani levél</i>, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 2003 ISBN nélküli ▪ Miller, S.: <i>Játépszichológia</i>, Mecénás Kiskönyvtár, 1997 ISBN 9638469668 ▪ Tészabó Júlia: <i>Játék – pedagógia, gyermek – kultúra</i>, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2011 ISBN 9789636933302 ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – A vizuális nevelés és az irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2015 ISBN 9786155376535 					

PK CN3112202 PK CL3112202			JÁTÉKPEDAGÓGIA SZEMINÁRIUM		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy – a játékpedagógia elméleti kérdéseire alapozva – felkészítést adjon a játékfolyamat elméleti és gyakorlati tanulmányozására, annak hatékony megszervezésére. A tantárgy kiemelt feladata, hogy támogatást nyújtson a kisgyermeknevelő hallgatók számára a saját játékkultúrájukat gazdagító módszertani gyűjtemény elkészítéséhez, amely a játékok eredetét, a megtaníthatóság feltételeit és kívánalmait, valamint pszichológiai és pedagógia szempontú elemzését is tartalmazza. A tantárgy célja, hogy hallgatók kompetenciáinak mélyítésével és formálásával azon képességeiket és készségeiket erősítse, amelyek nélkülözhetetlenek a spontán és együttes játék feltételeinek megteremtéséhez.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A játékpedagógiai kutatások célja, típusai, kérdései. 2. A játékpedagógiai kutatások módszertana. A kutatások tervezése. 3. Felkészülés a játékfoglalkozásra. A tevékenységi terv formai és tartalmi követelményei. 4. A játékfoglalkozás szervezési kérdései. Játékpedagógiai módszerek. 5. Bölcsődei játéktevékenységek megfigyelése. A megfigyelési jegyzőkönyv készítése. 6. Bölcsődei játékok pedagógiai, pszichológiai szempontú elemzése. 7. Játéktár, módszertani gyűjtemény készítése, összeállítása. 8. A spontán és a szervezett játéktevékenység feltételei, eszközrendszere. 9. Játéktanítás a bölcsődében. 10. A játék szerepe a társas kapcsolatok fejlődésében (szülők, pedagógusok, kortársak). 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B. Lakatos Margit (szerk.): <i>Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010 ISBN – ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>. Dialóg Campus, Budapest, 2014 ISBN 9786155376542 ▪ Huizinga, J.: <i>Homo ludens</i>, Univer sum, Szeged, 1990 ISBN 9633850332 ▪ Kádár Annamária – Bodoni Ágnes: <i>Az óvodás- és kisiskoláskor játéka elméleti és módszertani megközelítésben</i>, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2010 ISBN 9789731141176 ▪ Korintus Mihályné Nyitrai Ágnes - Rózsa Judit: <i>Játék a bölcsődében. Módszertani levél</i>, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 2003 ISBN nélküli ▪ Miller, S.: <i>Játékpszichológia</i>, Mecénás Kiskönyvtár, 1997 ISBN 9638469668 ▪ Tészabó Júlia: <i>Játék – pedagógia, gyermek – kultúra</i>, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2011 ISBN 9789636933302 ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – A vizuális nevelés és az irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2015 ISBN 9786155376535 					

PK CN3112405 PK CL3112405			JÁTÉKTERÁPIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a játékterápia szerepének, eszköztárának áttekintése, a bölcsődei alkalmazás lehetőségeinek bemutatása. A tantárgy kiemelt feladata a különféle terápiás modellek elméleti háttérének, gyakorlati alkalmazhatóságának áttekintése, a játék és mozgás kapcsolatrendszerének bemutatása. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők képessé váljanak a játék feszültségoldó hatásának tudatos kihasználására a bölcsődei pedagógiai munkában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretek:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A terápiás modellek elméleti alapjai. 2. A mozgás, a tanulás és játék fejlődésneurológiai alapjai. A csecsemő mozgásfejlődése. A kisgyermekkor mozgásfejlődésének jellemzői. Az alapvető mozgásformák kialakulása. 3. Képességfejlődés. A kondicionális és a koordinációs képességek fejlődése. 4. Mozgásfejlődés és környezet. A mozgásterápia modelljei és alkalmazásuk. 5. Mozgást vizsgáló eljárások. Mozgásfejlesztő programok. 6. A szenzoros integráció. A sérült (mozgás, látás, enyhe fokban mentálisan elmaradott) vagy enyhébb, átmeneti rendellenességgel küszködő gyermekek segítése a pedagógiai intézményekben. 7. A játék, mozgás és képzelet együttese a segítő eljárásokban. 8. A játék feszültség- és szorongáscsökkentő hatásának tudatos kihasználása a pedagógiai munkában. Elhárító mechanizmusok. 9. A játékterápia formái. A bábterápia. Tünet-orientált játékterápiák. 10. Egészséges gyermekek átmeneti tünetképzése, nevelési hibák felismerése játék során. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2014 ISBN 9786155376542 ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – A vizuális nevelés és az irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2015 ISBN 9786155376535 ▪ Horváthné Fülep Éva (szerk.): <i>Báb, játék, bábjáték. Szöveggyűjtemény a korszerű pedagógiai bábjáték és a művészi bábjáték köréből</i>, Didakt Kiadó, Debrecen, 2003 ISBN 9789638712080 ▪ Székely Andrea: <i>Bábjáték. A világ befogadásának elérhetősége. 3.</i>, Educatio Kft, Budapest, 2009 (www.sulinet.hu/tanar/kompetenciaterulek/ovodai_neveles/dokumentumok/babjatek.pdf) ▪ Farmosi István: <i>Mozgásfejlődés</i>, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2011 ISBN 9789639950351 ▪ Farmosi István – Gaál Sándorné: <i>Óvodások és kisiskolások testi és mozgásfejlődése</i>, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2007 ISBN 9789637296888 ▪ Gaál Sándorné: <i>Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában</i>, Szarvas, 2010 ISBN 9789630801980 ▪ Lakatos Katalin: <i>Szenzomotoros szemléletű vizsgálatok. Az állapot- és mozgásvizsgáló teszt</i>, Flaccus Kiadó, Budapest, 2010 ISBN 9630395479 					

PK CN3111104 PK CL3111104			JOGI ÉS IGAZGATÁSI ISMERETEK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a pedagógiai munkához elengedhetetlenül fontos alapvető jogi és igazgatási ismeretek megismertetése a leendő kisgyermeknevelőkkel. A tantárgy tanításának kiemelt feladata, hogy áttekintést nyújtson a kisgyermeknevelő tevékenységének alapvető jogi kereteiről, a szakmát irányító szabályozókról, törvényi rendelkezésekről. A tantárgy célja továbbá a közigazgatási rendszer funkciójának, felépítésének, működésének megismerése, a bölcsődéket fenntartó önkormányzati rendszer irányító – ellenőrző szerepének bemutatása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A jog fogalma. Az állam, az államszervezet felépítése, működésének alkotmányos alapjai. 2. Az állam és az önkormányzatok viszonya. 3. Az emberi és az állampolgári jogok, a jogállamiság, a jogrendszer. A jogalkalmazás és a jogérvényesítés lehetőségei. 4. A törvényhozás. Jogforrások, alapvető jogszabályok. 5. Az EU polgárainak jogai, közös jogintézmények. 6. A közigazgatási rendszer felépítése, működése, közigazgatási eljárások. 7. A személyiségi jogok. A gyermekek jogai. A kisebbségi jogok. Hallgatói jogok és kötelességek a felsőoktatásban. 8. A családjog. A jogról való gondolkodás a mindennapokban. 9. A kisgyermeknevelő tevékenységének jogi keretei. 10. A jogsértés jogi következményei. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Magyarország Alaptörvénye (https://net.jogtar.hu/) ▪ Közigazgatási alapvizsga, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2013 ISBN 9786155344008 ▪ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról ▪ 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról ▪ 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről ▪ Rózsás Eszter: <i>Gyermekjogok</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2011 ISBN 9789639950382 					

PK CN3112100 PK CL3112100			KISGYERMEKNEVELÉS SZIGORLAT		
			Tárgyfelvételi előfeltétel Neveléstörténet PK CN3112101 PK CL3112101 Nevelésmélet PK CN3112103 PK CL3112103 Bevezetés a pszichológiába PK KN1401 PK KL1401 Fejlődéslélektan PK CN3112301 PK CL3112301		Vizsgajelentkezési előfeltétel PK CN3112103 PK CL3112103
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	0	0	0	---	Szigorlat
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szigorlat célja a kisgyermekneveléshez kapcsolódó pedagógiai és pszichológiai szakterületen szerzett ismeretek szintetizálása, az egyes tudományterületi diszciplínák keretében elsajátított tudásrendszer összefüggéseinek feltárása, a komplex pedagógiai – pszichológiai tudásrendszer elsajátításának biztosítása.					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A kisgyermeknevelési szigorlat az alábbi tantárgyak ismeretrendszerére épít: - Neveléstörténet - Nevelésmélet - Bevezetés a pszichológiába - Fejlődéslélektan					
SZAKIRODALOM: A szigorlati tételsoron és a szigorlat ismeretanyagát alkotó tárgyak leírásában szereplő szakirodalmi anyag.					

PK CN3112401 PK CL3112401			MENTÁLHIGIÉNÉ		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a mentálhigiéné fogalomkörébe tartozó ismeretek áttekintése, a lelki egészség fontosságának megismerése a pedagógus pályán, a kisgyermeknevelői munkában. A tantárgy tanításának kiemelt feladata az emberi fejlődés egyes szakaszaihoz kapcsolható pszichés problémák, pszichoszomatikus eredetű megbetegedések bemutatása, elsősorban a család és az intézmény (bölcsőde) vonatkozásában. Tudatosítja, hogy a kisgyermeknevelő mentális egészsége alapvető fontosságú a gyermek egészséges személyiségfejlődése szempontjából.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A mentálhigiéné szemlélete, területei, a prevenció fogalomköre. A lelki egészség fogalma, a normalitás megítélésének szempontjai – szemléleti különbségek és a segítség lehetőségei. 2. A kisgyermekkori tünetképzés sajátosságai, a szülőkkel való konzultáció és szerepe a segítség folyamatában. 3. Szorongásos zavarok, pszichoszomatikus megbetegedések. 4. Alvászavar. A táplálkozás és a kiválasztás zavarai. 5. A beszéd alaki, tartalmi és ritmuszavarai. A szelektív mutizmus. 6. Az autizmus spektrumzavar. 7. A tanulási képességeket meghatározó pszichikus funkciók, a tanulási zavarok előjelei. Hiperaktivitás. 8. Egyéb sajátos nevelési igényű gyermekek: enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi és mozgásfogyatékos pszichés jellemzői, a kisgyermeknevelő szerepe a segítségben. 9. A család mint rendszer szerepe a lelki egészség védelmében. 10. Krízisek egy gyermek életében: válás, gyász, elhanyagolás és bántalmazás. 11. A csecsemő- és kisgyermeknevelő lelki egészsége, a kiegészítés és megelőzésének lehetőségei. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bagdy Emőke: <i>Mentálhigiéné, Animula</i>, Budapest, 1999 ISBN 963408115 ▪ Buda Béla: <i>A lélek egészsége. A mentálhigiéné alapkérdései</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 ISBN 9631932761 ▪ Matus István: <i>Az önismerettől a jellemig. Út a lelki egészséghez</i>, Lélekmentők, Budapest, 2010 ISBN 9789630805919 ▪ Petróczi Erzsébet: <i>Kiegészítés – elkerülhetetlen?</i> Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2007 ISBN 9789637338663 ▪ Ranschburg Jenő: <i>Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban</i>, Saxum Kiadó, Budapest, 2012 ISBN 978-963-248-197-5 https://www.slideshare.net/sziamiau/dr-ranschburg-jen-pszichologiai-rendellenessgek-gyermekkorban ▪ Ronald J. Comer: <i>A lélek betegségei. Pszichopatológia</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2014 ISBN 9789632762425 ▪ Eigner Bernadett: <i>Érzelmi és viselkedészavarok gyökerei: a korai szülői hatások szerepe</i>, In: Gyógypedagógiai Szemle, 2012/1. sz. 14–24. http://epa.oszk.hu/03000/03047/00055/pdf/EPA03047_gyosze_2012_1_014-024.pdf ▪ Donna Williams: <i>Az autizmus – Egyes szám első személyben</i>, Pannonica Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9639252271 ▪ Kovács Krisztina: <i>Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében</i>, Digitális jegyzet, 2013 http://www.jgyvk.hu/mentorhalo/tananyag/Az_ovodapedagogus_feladata_a_sajtos_nevelsi_igny_gyermekek_nevelsben/ ▪ Komlósi Piroska: <i>A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki egészségére</i>, in Gerevich József: <i>Közösségi mentálhigiéné</i>, Gondolat, Budapest, 1989, 21–55. ISBN 9632822609 ▪ Polcz Alaine: <i>Meghalok én is? a halál és a gyermek</i>, Jelenkor Kiadó, Pécs, 2007 ISBN 9789636764142 ▪ Nagy Mária: <i>A gyermek és a halál</i>, Pont Kiadó Kft., Budapest, 2015 ISBN 9789639957930 ▪ Gyurkó Szilvia: <i>Rám is gondoljatok: a gyermekközpontú válás lépései</i>, Bookline Kiadó, Budapest, 2015 					

PK CN3112103 PK CL3112103			NEVELÉSELMÉLET		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a meghatározó neveléseméleti alapfogalmak áttekintése, a kisgyermeknevelők elméleti és módszertani kultúrájának, pedagógiai kompetenciájának megalapozása. A tantárgy kiemelt feladata a leendő kisgyermeknevelők pedagógiai műveltségének biztosítása, melyek révén képessé válnak a 0-3 éves gyermekek nevelésére, a nevelési feladatok hatékony megoldására, a gyakorlati nevelési helyzetek tudatos értelmezésére, a nevelési folyamat tervezésére, szervezésére és értékelésre. A tantárgy hozzájárul a pedagóguspályához szükséges önismeret és önreflexió fejlesztéséhez, a szakmával kapcsolatos pozitív attitűdök kialakításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A nevelés értelmezése és alapkérdései. Pedagógiai elméletek, a nevelésre vonatkozó hétköznapi és tudományos elméletek, az egyéni integrált pedagógiai elméletek szerveződése, jellemzői. 2. A szocializáció folyamata, a nevelés és szocializáció, a gyermekkép és nevelés kapcsolata. 3. A nevelés szinterei: a család. A családi nevelés változásai és jellemzői. A családi és intézményes nevelés kölcsönhatása, a család társadalmi hatásokat szűrő és közvetítő szerepe. 4. A bölcsőde, mint a professzionális nevelés intézményi szintere, funkciói, a bölcsődei nevelés alapidokumentumai, célja, feladatai, alapelvei, tevékenységrendszer. 5. A kisgyermeknevelő helye, szerepe a nevelési folyamatban. 6. A nevelési szinterek együttműködése, a nevelés összehangolása. 7. A nevelés céljai és az értékek világa. Az érték fogalma típusai, hierarchiája. Konfrontálódás és tolerancia az értékek világában. 8. A nevelés módszerei. A jutalmazás és a büntetés kérdései. 9. A nevelő személye, a nevelői szerep és a nevelési viszony. 10. Konfliktusok a nevelésben. A nevelés etikai kérdései. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ M. Nádasi Mária: <i>Pedagógikum a hétköznapokban</i>, in M. Nádasi Mária – Hunyady Györgyné – Trencsényi László (szerk.): <i>A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése I. Pedagógikum a hétköznapokban és a művészetekben</i>, ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest, 2006, 4–11. ISBN 9639704644 (http://mek.niif.hu/05400/05447/05447.pdf) ▪ Nagy József: <i>XXI. század és nevelés</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9633797691 ▪ Vargáné Fónagy Erzsébet (szerk.): <i>Neveléseméleti szöveggyűjtemény</i>, ELTE TÓK, Budapest, 2011 ISBN nélküli ▪ Zrinszky László: <i>Nevelésemélet</i>, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2006 ISBN 9631628116 ▪ <i>A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél</i> (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012 					

PK CN3112101 PK CL3112101			NEVELÉSTÖRTÉNET		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy megalapozza a leendő kisgyermeknevelők történeti szemléletét a pedagógia elméletének és az intézményes gyakorlat fejlődésének tanulmányozásához. A tantárgy kiemelt feladata annak a felismertetése a hallgatókkal, hogy a jelenkor pedagógiai elmélete és gyakorlata történeti fejlődés eredménye. A tantárgy célja az egyetemes és a hazai neveléstörténet legjelentősebb összefüggéseinek (a mai pedagógiai elmélet és gyakorlat előzményeinek) feltárása, a legjelentősebb pedagógiai gondolkodók nézeteinek bemutatása, valamint a pedagógiai intézményrendszer fejlődési folyamatainak áttekintése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Elsajátítandó ismeretanyag: I. <i>A pedagógiai gondolkodás fejlődése</i> (A nevelés célja, tartalma és módszerei az egyes történelmi korszakokban. Felfogások a gyermekorról, a gyermekkép alakulása a kezdetektől napjainkig, a szülő-gyermek kapcsolattörténet változásai.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A neveléstörténet tárgya, jellege, forrásai, funkciója. A nevelés eredete, az intézményes nevelés megjelenése az ókori Keleten. A görög és római nevelést meghatározó tényezők. Az ókori nevelés intézményei. Görög filozófusok, Szókratész, Platón és Arisztotelész nézetei a nevelésről. 2. A középkori nevelés kialakulása, a klasszikus nevelés intézményei. A középkori keresztény nevelés eszményei, Szent Ágoston és Aquinói Szent Tamás nevelési elvei. 3. A reneszánsz korának emberképe és nevelési eszményei. A humanizmus hatása a nevelésre. Rotterdami Erasmus és Rabelais nevelési koncepciója. A reformáció és az ellenreformáció pedagógiai törekvései. Luther Márton, Kálvin János nevelési elvei. A jezsuita nevelés, Pázmány Péter pedagógiai törekvései. 4. A pedagógia tudományának kialakulása, Comenius nevelési koncepciója. Apáczai Csere János pedagógiai koncepciója. 5. Felvilágosult polgári elvek a nevelésben. Locke és a gentleman nevelés. A gyermek felfedezése – Rousseau pedagógiai koncepciója. A fej, a kéz és a szív kiművelése – Pestalozzi nevelési elvei. 6. A tudományos pedagógia megalapozása. A neohumanizmus, Herbart lélektani alaposítású pedagógiája. 7. A reformpedagógiai mozgalom előzményei, kialakulása, különféle korszakai (Key, Dewey, Claparède, Montessori, Steiner, Petersen, Freinet). 8. A hazai neveléstudományi gondolkodás fejlődése a kiegyezés után és a századfordulón (Kármán Mór, Fináczy Ernő, Imre Sándor). 9. A gyermektanulmányi mozgalom hazánkban. Nagy László pedagógiai törekvései. Domokos Lászlóné „Új Iskolája”. 10. A 20. századi pedagógiai gondolkodás fejlődése. Karácsony Sándor, Kiss Árpád és Nagy Sándor pedagógiai törekvései. <p>II. <i>A pedagógiai intézményrendszer fejlődése</i> (Az intézményes nevelés kezdetei, formái, intézményei. Az intézményes nevelés kialakulása, fejlődése, rendszere.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az iskolarendszer kialakulása a középkorban. A kolostori, a plébániai és a székesegyházi iskolák. A középkori egyetemek. A hazai intézményes nevelés kezdetei. 2. A felvilágosult abszolutizmus korának iskolaügye, Mária Terézia oktatáspolitikai törekvései. Az I. és a II. Ratio Educationis. Tessedik Sámuel pedagógiai törekvései. Nevelésügy a reformkorban, a magyar óvodai mozgalom és alsó fokú oktatás kibontakozása (Brunszvik Teréz, Wargha István, Ney Ferenc). Az abszolutizmus korának nevelésügye, az Entwurf. 					

3. A modern iskolarendszer kialakulása a kiegyezés után. Eötvös József és Trefort Ágoston oktatáspolitikai törekvései.
4. A magyar oktatásügy a két világháború között. Klebelsberg Kunó és Hóman Bálint oktatáspolitikája. A trifurkációs iskolarendszer kialakulása.
5. A magyar oktatásügy és iskolarendszer 1945 után. Az általános iskola és a középfokú képzés. A szocializmus nevelésügyi törekvései.
6. A kisgyermeknevelés intézményi rendszerének kialakulása. Az óvodai és a bölcsődei rendszer kialakulása és fejlődése a 19. és a 20. században. A kisdédóvási törvény. Napjaink kisgyermeknevelési törekvései, a nevelést szabályozó dokumentumok, az óvodapedagógia főbb irányzatai.

SZAKIRODALOM:

- Albert, B. Gábor: *A nevelés történeti és elméleti alapjai*, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2011 ISBN 9789639821446
- Mészáros István – Németh András - Pukánszky Béla: *Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe*, Osiris Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 9633793432 www.mek.oszk.hu/01800/01893/html
- Kéri Katalin (szerk. és magyarázó szövegekkel ellátta): *Távoli tájak, ismeretlen gyerekek. Mozaikok a nevelés történetéből*, III. JPTE Tanárképző Intézet, Pécs, 1997 ISBN 9636415811 (<http://kerikata.hu/publikaciok/text/mozaik03/mozaik03.htm>)
- Pukánszky Béla: *A gyermekkor története*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001 ISBN 9631627829
- Pukánszky Béla: *Gyermeküket tanító apák*, Iskolakultúra, 3., 2002, 3–15.
- Pukánszky Béla – Németh András: *Neveléstörténet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1997 <http://magyarirodalom.elte.hu/nevelestortenet/>

PK CN3112102 PK CL3112102			NEVELÉSTÖRTÉNET SZEMINÁRIUM		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	1	1	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja, hogy a neveléstörténet elméleti ismereteire alapozva keltse fel a hallgatók érdeklődését a nevelés- és problémátörténeti vizsgálódások iránt, formálja és fejlessze a kisgyermeknevelő hallgatók érzékenységet és készségét a pedagógiai problémák történeti szempontú megközelítésére, értelmezésére, elemzésére és értékelésére. A tantárgy kiemelt feladata, hogy tájékoztatást nyújtson a neveléstörténet alapvető forrásairól, eligazítson a neveléstörténeti szakirodalomban, illetve ösztönzést adjon az öntevékeny problémátörténeti tájékozódásra. A tantárgy hozzájárul a pedagógus szakmai szocializációhoz, a szakma történeti szempontú megismeréséhez, a pedagógus hivatáshoz való pozitív attitűdök kialakulásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A neveléstörténet tárgya, tartalma, forrásai. A neveléstörténet helye a pedagógiában. 2. Neveléstörténeti források típusai, tartalma. A neveléstörténeti források feldolgozása. A neveléstörténeti kutatómunka sajátosságai. 3. Nevelési gondolkodás az ókorban. Neveléstörténeti olvasmányok. 4. Nevelési gondolkodás a középkorban. Neveléstörténeti olvasmányok. 5. Nevelési gondolkodás a reneszánsz korában. Neveléstörténeti olvasmányok. 6. Nevelési gondolkodás a reformáció korában. Neveléstörténeti olvasmányok. 7. A felvilágosodás nevelési törekvései. Neveléstörténeti olvasmányok. 8. A modern iskolarendszer kialakulása. Nevelésügyi rendelkezések, törvények a 18. és a 19. században. Az óvodai intézményrendszer kialakulása és fejlődése. Neveléstörténeti olvasmányok. 9. A reformpedagógiai mozgalom nevelésügyi törekvései. Neveléstörténeti olvasmányok. 10. A 20. század pedagógiai törekvései. Neveléstörténeti olvasmányok. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Celler Zsuzsanna (szerk.): <i>Válogatás a XX. század külföldi pedagógiai irodalmából</i>. OPKM, Budapest, 1997. ▪ Kéri Katalin (szerk. és magyarázó szövegekkel ellátta): <i>Távoli tájak, ismeretlen gyerekek. Mozaikok a nevelés történetéből</i>, III. JPTE Tanárképző Intézet, Pécs, 1997 ISBN 9636415811 (http://kerikata.hu/publikaciok/text/mozaik03/mozaik03.htm) ▪ Mészáros István – Németh András - Pukánszky Béla: <i>Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 9633793432 ▪ Gáspár László – Kelemen Elemér: <i>Neveléstörténet problémátörténeti alapon</i>, OKKER Kiadói Kft., Budapest, 1999 ▪ Kéri Katalin: <i>Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába</i>. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001. ▪ Dr. Lachata István – Dr. Bodosi Béla: <i>Gondolkodók a nevelésről</i>. (Elektronikus tananyag). EKF, Eger http://www.ektf.hu/hefoppalyazat/nevtort/index.html ▪ Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla, (szerk.): <i>Neveléstörténet szöveggyűjtemény</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2003 ▪ Vajda Zsuzsa – Pukánszky Béla (szerk.): <i>A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény</i>, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2003. 					

PK CN3112104 PK CL3112104			PEDAGÓGIAI KUTATÁSOK MÓDSZERTANA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a leendő kisgyermeknevelők magas szintű ismerteket szerezzenek a pedagógiai kutatások jellegéről, céljairól, típusairól, folyamatáról és módszertanáról. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a pedagógusjelöltek képessé váljanak alapvető pedagógiai kutatások önálló tervezésére, kivitelezésére, illetve a saját kutatási eredményeik közzétételére. A tantárgy hozzájárul a pedagógiai tevékenység tudatosabbá válásához, a pedagógusi portfóliók megtervezéséhez, elkészítéséhez, valamint a reflexiók helyes értelmezéséhez, az önreflexiók megfogalmazásához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Elsajátítandó ismeretanyag:

1. A pedagógiai kutatás általános kérdései. A kutatás célja, tárgya, sajátosságai.
2. A kutatási probléma, kutatási stratégiák, típusok. Az induktív és a deduktív kutatás. A neveléstörténeti kutatás sajátosságai.
3. A szakirodalom tanulmányozása. Hivatkozások, bibliográfiakészítés.
4. A pedagógiai kutatás hipotézisei. A kutatási kérdések.
5. A pedagógiai kutatás folyamata. Kutatási módszerek és eszközök (megfigyelés, kikérdezés, dokumentumelemzés, tartalomelemzés, tesztek. Szociológiai és antropológiai módszerek alkalmazása a pedagógiai kutatásokban.
6. A mintaválasztás. A populáció és a minta összefüggései.
7. Az adatok kvantitatív (mennyiségi) és kvalitatív (minőségi) elemzése. Kvantitatív és kvalitatív módszerek a pedagógiai kutatásokban. A feldolgozó módszerek jellemzői.
8. A kutatási eredmények értelmezése és közzététele. A kutatás következtetései és javaslatai.
9. A pedagógiai kutatásokkal kapcsolatos etikai kérdések.
10. A pedagógus portfólió célja, típusai, tartalmi elemei. A reflexió és önreflexió szerepe a portfólióban.

SZAKIRODALOM:

- Falus Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2000 ISBN 9631626644
- Kontra József: *A pedagógiai kutatások módszertana*, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2011 ISBN 9789639821460
- Falus Iván – Kimmel Magdolna: *Portfólió*, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003 ISBN 9789636931209
- Falus Iván - Ollé János: *Statisztikai módszerek pedagógusok számára*, OKKER Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9639228168
- Kéri Katalin: *Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.
- Sántha Kálmán: *Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2009 ISBN 9789637338991
- Szokolszky Ágnes: *Kutatómunka a pszichológiában*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9789633896822
- Szivák Judit: *A reflektív gondolkodás fejlesztése*, Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, III. kötet, Gondolat Kiadó, Budapest, 2003

PK KN1404 PK KL1404			PEDAGÓGIAI SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a kisgyermeknevelő szakos hallgatók megismertetése a szociálpszichológia és a pedagógia metszéspontját jelentő területek ismeretrendszerével. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a hallgatókban tudatosuljanak a társas folyamatokhoz és mások észleléséhez, megítéléséhez köthető szabályszerűségek, valamint a csoportfolyamatokra jellemző sajátosságok. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők a bölcsődében képesek legyenek az intézményi és a köznapi események, történések, folyamatok szociálpszichológiai szemléletű értelmezésére, elemzésére.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A bölcsődei nevelés és gondozás szociálpszichológiai sajátosságai, a társas kapcsolatok fejlődése. 2. Személyészlelés és benyomásszerveződés. 3. Attribúció és az önbeteljesítő jóslat. 4. Társas kölcsönhatás és befolyásolás. 5. Az attitűd fogalma, funkciói, attitűd és viselkedés. A kognitív disszonancia elmélete. 6. Kategorizáció, sztereotípiák. Előítéletes viselkedés, az előítélet leküzdésének módszerei. 7. A csecsemő és a kisgyermek csoportban nevelésének kérdései: csoportdinamikai folyamatok jellemzése, a csoport fejlődésének folyamata. Csoportkohézió és csoportközi konfliktusok. 8. A csecsemő-és kisgyermeknevelő, mint a gyermekcsoport vezetője; nevelési stílusok. 9. A kommunikáció fogalma, csatornái, a hatékony kommunikáció (Th. Gordon). 10. A csecsemő- és kisgyermeknevelő szerepe és különbsége az anyai szereptől. Pedagógusszerep, vezetés és hatékonyság. 11. Konfliktus, együttműködés és versengés. Agresszió és segítségnyújtás. Norma és konformitás. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Smith, E. R. – Mackie, D. M.: <i>Szociálpszichológia</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2016 ISBN 9789633122518 ▪ Forgas, J. P.: <i>A társas érintkezés pszichológiája</i>, Kairosz Kiadó, Budapest, 2019 ISBN 9789635140008 ▪ Zimbardo, Ph. – McCann, V. – Johnson, R.: <i>Pszichológia mindenkinek III.</i> Libri Kiadó, Budapest, 2019 ISBN 9789634331971 ▪ Aronson, E.: <i>A társas lény</i>, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014 ISBN 9789630586283 ▪ Gordon, Th.: <i>T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése</i>, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest, 2010 ISBN 9789639766037 ▪ Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): <i>Pedagógusok pszichológiai kézikönyve II.</i> Osiris Kiadó, Budapest, 2017 vonatkozó részei ISBN 9789632762814 ▪ Balogh László – Tóth László (szerk.): <i>Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből</i>, Neumann Kht, Budapest, 2005 ISBN nélküli http://mek.oszk.hu/04600/04669/html ▪ Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: <i>Neveléslélektan</i>, Osiris, Budapest, 2005 ISBN 9789633897287 ▪ Szenczi Árpád: <i>Nevelés-lélektani alapkérdések. Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése</i>, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004 ISBN 9639316997 					

PK KN1404 PK KL1404			PEDAGÓGIAI SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a kisgyermeknevelő szakos hallgatók megismertetése a szociálpszichológia és a pedagógia metszéspontját jelentő területek ismeretrendszerével. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a hallgatókban tudatosuljanak a társas folyamatokhoz és mások észleléséhez, megítéléséhez köthető szabályszerűségek, valamint a csoportfolyamatokra jellemző sajátosságok. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők a bölcsődében képesek legyenek az intézményi és a köznapi események, történések, folyamatok szociálpszichológiai szemléletű értelmezésére, elemzésére.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A család és az intézményes nevelés. 2. A szocializáció állomásai. A szocializációs elméletek. 3. Emocionális önszabályozás és az emocionális kompetencia fejlődése. 4. A bölcsődei nevelés és gondozás pszichológiai sajátosságai. 5. A bölcsőde és a csecsemőotthon hatása a fejlődésre. 6. A csecsemő-és kisgyermek csoportban nevelésének kérdései. 7. A csecsemő-és kisgyermeknevelő, mint a gyermekcsoport vezetője; nevelési stílusok; a jutalmazás és a büntetés. 8. A csecsemő-és kisgyermek megismerésének pedagógiai- és pszichológiai módszerei. 9. A csecsemő- és kisgyermek nevelő szerep azonossága és különbsége az anyai szereppel. 10. A „problémás” gyermek. Hiperaktivitás. Magatartászavar. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balogh László – Tóth László (szerk.): <i>Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből</i>, Neumann Kht, Budapest, 2005 ISBN nélküli (http://mek.oszk.hu/04600/04669/html) ▪ Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: <i>Neveléslélektan</i>, Osiris, Budapest, 2005 ISBN 9789633897287 ▪ Mészáros Aranka (szerk.): <i>Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2002 ISBN 9634635581 ▪ N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): <i>Pszichológia pedagógusoknak</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9789633896723 ▪ Szenczi Árpád: <i>Nevelés-lélektani alapkérdések. Az érületi és a társas-lelkületi képességek kiművelése</i>, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004. ▪ Szretykó György (szerk.): <i>Globalizáció és család</i>, Comenius Bt., Pécs, 2003 ISBN 9632043766 					

PK KN1404 PK KL1404			PEDAGÓGIAI SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a kisgyermeknevelő szakos hallgatók megismertetése a szociálpszichológia és a pedagógia metszéspontját jelentő területek ismeretrendszerével. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a hallgatókban tudatosuljanak a társas folyamatokhoz és mások észleléséhez, megítéléséhez köthető szabályszerűségek, valamint a csoportfolyamatokra jellemző sajátosságok. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők a bölcsődében képesek legyenek az intézményi és a köznapi események, történések, folyamatok szociálpszichológiai szemléletű értelmezésére, elemzésére.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A bölcsődei nevelés és gondozás szociálpszichológiai sajátosságai, a társas kapcsolatok fejlődése. 2. Személyészlelés és benyomásszerveződés. 3. Attribúció és az önbeteljesítő jóslat. 4. Társas kölcsönhatás és befolyásolás. 5. Az attitűd fogalma, funkciói, attitűd és viselkedés. A kognitív disszonancia elmélete. 6. Kategorizáció, sztereotípiák. Előítéletes viselkedés, az előítélet leküzdésének módszerei. 7. A csecsemő és a kisgyermek csoportban nevelésének kérdései: csoportdinamikai folyamatok jellemzése, a csoport fejlődésének folyamata. Csoportkohézió és csoportközi konfliktusok. 8. A csecsemő- és kisgyermeknevelő, mint a gyermekcsoport vezetője; nevelési stílusok. 9. A kommunikáció fogalma, csatornái, a hatékony kommunikáció (Th. Gordon). 10. A csecsemő- és kisgyermeknevelő szerepe és különbsége az anyai szereptől. Pedagógusszerep, vezetés és hatékonyság. 11. Konfliktus, együttműködés és versengés. Agresszió és segítségnyújtás. Norma és konformitás. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Smith, E. R. – Mackie, D. M.: <i>Szociálpszichológia</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2016 ISBN 9789633122518 ▪ Forgas, J. P.: <i>A társas érintkezés pszichológiája</i>, Kairosz Kiadó, Budapest, 2019 ISBN 9789635140008 ▪ Zimbardo, Ph. – McCann, V. – Johnson, R.: <i>Pszichológia mindenkinek III.</i> Libri Kiadó, Budapest, 2019 ISBN 9789634331971 ▪ Aronson, E.: <i>A társas lény</i>, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014 ISBN 9789630586283 ▪ Gordon, Th.: <i>T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése</i>, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest, 2010 ISBN 9789639766037 ▪ Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): <i>Pedagógusok pszichológiai kézikönyve II.</i> Osiris Kiadó, Budapest, 2017 vonatkozó részei ISBN 9789632762814 ▪ Balogh László – Tóth László (szerk.): <i>Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből</i>, Neumann Kht, Budapest, 2005 ISBN nélküli http://mek.oszk.hu/04600/04669/html ▪ Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: <i>Neveléslélektan</i>, Osiris, Budapest, 2005 ISBN 9789633897287 ▪ Szenczi Árpád: <i>Nevelés-lélektani alapkérdések. Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése</i>, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004 ISBN 9639316997 					

TK0517			PEDAGÓGUSETIKA, VISELKEDÉS ÉS ILLEMTAN		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a leendő kisgyermeknevelők felkészítése a társas, a pedagógiai és a szakmai közélet kultúrájára, a helyes viselkedési és illemszabályok alkalmazására. A tantárgy kiemelt feladata a pedagógushivatáshoz kapcsolódó etikai normák, szabályok megismertetése, elfogadtatása (belsővé tétele), alkalmazási kereteinek, formáinak áttekintése. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a pedagógusjelöltek megfelelő útmutatást kapjanak a szakmai és magánélet protokolljával összefüggő kérdésekben, és ennek révén képessé váljanak a szituációnak megfelelő helyes viselkedési szabályok alkalmazására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az etika, a meta etika, a normatív etika és az alkalmazott etika alapvető fogalmai és főbb kérdései. 2. Az európai etikai gondolkodás története és főbb irányzatai. Eszmék, elvek, értékek. 3. Az etika szemléletmódja, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései. 4. A jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. 5. Napjaink alkalmazott etikai dilemmái, az őket övező kortárs viták. 6. A pedagógusetika fogalma, célja, pedagógusetika és etikett a különböző kultúrákban és korokban. 7. A pedagógusi viselkedés és illemtan. 8. A pedagógus etikai kódex. 9. A szakmai és a magánélet etikai kérdései. Az élet különböző területeinek szokásrendje, kitekintéssel a hazánktól eltérő etikettek felé. Különböző etikettek ütközése. 10. A modern médiahasználat etikai kérdései (különösen a pedagógushivatás tekintetében). 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arisztotelész: <i>Nikomakhoszi etika</i>, Európa Kiadó, Budapest, 1997 ISBN 9630761602 ▪ Köves J. Julianna: <i>Illik tudni. A kulturált viselkedés szabályai</i>, K.u.K., Kiadó, Budapest, 2006 ▪ Pintér Emil: <i>Európai illemtan</i>, Európa Kiadó, Budapest, 1998 ▪ Sille István: <i>Az etikett és a protokoll kézikönyve</i>, Budapest, 1998 ▪ Lónyai Mária (szerk.): <i>Tények és értékek</i>, Gondolat Kiadó, Budapest, 1981 ISBN 9632807413 ▪ Ottlik Károly: <i>Protokoll</i>, Budapest, 1993 ▪ S. Nagy Katalin (szerk.): <i>A viselkedéskultúráról</i>, Cikkgyűjtemény, Budapest, 1984. 					

PK CN3112402 PK CL3112402			SEGÍTŐ BESZÉLGETÉS		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a segítő kapcsolatok jelentőségének feltárása a bölcsődei pedagógiai munkában, a segítő beszélgetés szerepének, tartalmának, funkciójának bemutatása. A tantárgy kiemelt feladata a pedagógus és szülő kommunikációjának támogatása, a pedagógus „nevelési tanácsadó” szerepének megerősítése, a nevelési helyzetek, problémák értelmezésének, megbeszélésének elősegítése. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a bölcsődei nevelők pedagógusi, szakmai kompetenciáikban megerősödve magabiztosan vállalkozzanak szülői tanácsadásra, konzultációra.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A segítő kapcsolat fogalma, definíciója, formái. 2. Segítő beszélgetés, tanácsadás, konzultáció. 3. A verbális és a nonverbális kommunikáció alapfogalmai, jelentősége. 4. Kommunikációs kompetencia, a kommunikáció szerepe a segítő beszélgetésben. 5. Az empátia fogalomköre és kifejezése a segítő beszélgetésben. 6. Az elfogadás és a kongruencia szerepe a segítő beszélgetésben. 7. A meghallgatás eszköztára: az értő figyelem és az aktív hallgatás, mint a közléssorompók elhagyásának lehetőségei. 8. Hibalehetőségek a segítő beszélgetés folyamatában. 9. Az emocionális átélés, az érzelmi érettség, az érett személyiség. 10. A segítő beszélgetés szerepe a pedagógus–szülő kapcsolattartásban. 11. A kisgyermeknevelő szerepe a krízisintervencióban, a segítő beszélgetés alkalmazásának lehetőségei. 12. Változás és változtatás lehetőségének felismerése és előidézése a segítő kapcsolatban. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gordon, Th.: <i>T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése</i>, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest, 2010 ISBN 9789639766037 ▪ Ritoókné Ádám Magda: <i>A tanácsadás pszichológiája</i>, Tankönyvkiadó, Budapest, 1992 ISBN nélküli ▪ Tringer László: <i>A gyógyító beszélgetés</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2006 ISBN 9789632429359 ▪ Bang, R.: <i>A segítő kapcsolat</i>, Gondolat Kiadó, Budapest, 1980 ISBN 9631745805 ▪ Bang, R.: <i>A célzott beszélgetés</i>, Tankönyvkiadó, Budapest, 1983 ISBN 9631771016 ▪ Faber, A.: <i>Beszélgj úgy, hogy érdekelje, hallgasd úgy, hogy elmesélje</i>, Reneszánsz Könyvkiadó, Budapest, 2013 ISBN 9786155336157 ▪ Hajduska Mariann: <i>Krízislelektan</i>, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015 ISBN 9789634639824 					

PK CN3112403 PK CL3112403			SPONTÁN ÉRÉS TÁMOGATÁSA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a csecsemő- és kisgyermekkorai fejlődés és érés törvényszerűségeinek áttekintése, a normál és az átlagtól eltérő fejlődés jellemzőinek bemutatása, a fejlődést meghatározó biológiai, környezeti és társadalmi tényezők ismertetése. Kiemelt feladata a különleges pedagógiai bánásmódot igénylő gyermekek bölcsődei differenciált fejlesztéséhez szükséges ismeretek biztosítása, a differenciáláshoz kapcsolódó pedagógusi kompetenciák megalapozása, fejlesztése. Hozzájárul a bölcsődei intervenció, fejlesztés eredményes megvalósításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az integráció és az inklúzió értelmezése, lehetőségei és korlátai. 2. A korai intervenció célja, feladata, törvényi szabályozása. A szakértői és rehabilitációs bizottságok tevékenysége. A sajátos nevelési igény fogalma, típusai. 3. A differenciálás fogalma, szükségessége, típusai a bölcsődei nevelés-gondozás folyamatában. A differenciálás, mint elv és szemléletmód. 4. Az eltérő fejlődési ütem: a normál fejlődéstől eltérő, kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek csoportjai, jellemzői. A kiemelkedő képesség, a fejlődési elmaradás és a hátrányos helyzet korai felismerése. Fejlődési nehézségek és akadályozott fejlődésment. A sajátos személyiség szerveződéssel kapcsolatos nézetek, értelmezési dimenziók. 5. A gyermek sajátos nevelési igényéhez igazodó, a fejlődését legjobban segítő környezet megteremtése. A differenciált fejlesztés lehetőségei a napirendbe illesztve a szélesen értelmezett tanulás – a gondozás, élelmiszer, játék, mozgás, vers, mese, alkotó tevékenység – szinterein. 6. A korai fejlesztést végző intézmények és szakemberek tevékenységének megismerése. Együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő családokkal és a gyermek fejlesztésében részt vállaló szakemberekkel. 7. A fejlődést befolyásoló biológiai és környezeti tényezők. A megkésett fejlődésre és a fejlődési zavarra utaló gyanújelek csecsemő és kisgyermekkorban. A megkésett fejlődés okai. 8. A fejlődés folyamatos nyomon követése a bölcsődében, a felismerést lehetővé tevő speciális és pedagógiai módszerek. A korai intervenció célja, feladata. A prevenciót, érést, fejlődést segítő terápiák alapelvei, hatásuk az idegrendszeri struktúrára, a mozgás-, kognitív-, beszéd és pszichés fejlődésre. 9. A bölcsődei intervenciót megalapozó tervezési területek: Szokások-szoktatás, nagymozgás, finommozgás, kognitív képességek, beszéd. Fejlesztés a bölcsődei nevelésben: a terápiák alapelveinek, egyes technikai elemeinek irányított beépítése a gondozás, szoktatás, mozgás, játéktevékenységekbe. 10. A Csecsemő- és kisgyermeknevelő érést, fejlődést segítő kompetenciái. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Csányi Yvonne (szerk.): <i>Közösen. Szemlénygyűjtemény az integrált nevelésről és oktatásról</i>, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, 1996 ISBN nélküli ▪ Podráczky Judit (szerk.): <i>Szemlények a kisgyermeknevelés köréből 1.</i>, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2015 ISBN 9786155599057 ▪ Takács István (szerk.): <i>Gyógypedagógiai glosszárrium</i>, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2015 ISBN 9786155599118(http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/gyogypedagogiai_glosszarium.pdf) ▪ Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): <i>Tanulmányok a neveléstudomány köréből</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9633891698 ▪ Csányi Yvonne - Zsoldos Márta: <i>Világkonferencia a speciális szükségletűek neveléséről</i>, in Új Pedagógiai Szemle, 44. 12., 1994, 41–50. 					

PK CN3112404 PK CL3112404			SPONTÁN ÉRÉS TÁMOGATÁSA SZEMINÁRIUM		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az elméleti ismeretek alkalmazási lehetőségeinek megfigyelése, elemzése a bölcsődei gyakorlatban. A tantárgy kiemelt feladata lehetőséget nyújtani a normál és az átlagtól eltérő fejlődési ütemű (különleges pedagógiai bánásmódot igénylő) gyermek megfigyelésére, elemzésére, összehasonlítására. A tantárgy célja a bölcsődei differenciált fejlesztéshez elengedhetetlenül fontos pedagógusi kompetenciák erősítése, gyakorlatban történő fejlesztése, melyek révén a kisgyermeknevelő alkalmassá válik a bölcsődei differenciált fejlesztés, az intervenció megvalósítására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az integráció és az inklúzió bölcsődei megvalósításának gyakorlata. 2. A korai intervenció gyakorlata a bölcsődében, óvodában. A szakértői és rehabilitációs bizottságok és az intézmény kapcsolata. A kisgyermeknevelő és a bizottság együttműködésének gyakorlata. 3. A sajátos nevelési igényű gyermekek megfigyelése, fejlesztésük gyakorlata. 4. A differenciálás gyakorlata a bölcsődei nevelés-gondozás folyamatában. 5. A normál és az eltérő fejlődési ütem összehasonlítása a gyakorlatban. A kiemelkedő képességű, fejlődésben elmaradó és hátrányos helyzetű gyermekek megfigyelése, jellemzése. 6. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését támogató környezet megfigyelése, elemzése. A napirend, a gondozás, a nevelés sajátos feladatai a gyakorlatban. 7. A korai fejlesztést végző intézmények és szakemberek munkájának megismerése. Együttműködés a fejlesztést végző kollégákkal, a családokkal. Az együttműködés megvalósítási lehetőségei a gyakorlatban. 8. A megkésett fejlődésű, illetve fejlődési zavarban szenvedő csecsemők és kisgyermek megfigyelése, jellemzése. 9. A bölcsődei intervenció, korai fejlesztés tervezésének gyakorlata. Fejlesztési terápiai összehasonlítása, beépítése a gondozási, szoktatási, illetve játéktevékenységbe. 10. A csecsemő- és kisgyermeknevelő szakember érést, fejlődést segítő kompetenciáinak fejlesztési lehetőségei a bölcsődei munkában. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Csányi Yvonne (szerk.): <i>Közösen. Szemelvénygyűjtemény az integrált nevelésről és oktatásról</i>, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, 1996 ISBN nélküli ▪ Podráczky Judit (szerk.): <i>Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 1.</i>, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2015 ISBN 9786155599057 ▪ Takács István (szerk.): <i>Gyógypedagógiai glosszárrium</i>, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2015 ISBN 9786155599118 (http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/gyogypedagogiai_glosszarium.pdf) ▪ Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): <i>Tanulmányok a neveléstudomány köréből</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2001 ISBN 9633891698 ▪ Booth, T.- Ainscow, M.: <i>Inklúziós index</i>, Csefkó Mónika - Csepregi András és a Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete, 2009 ISBN nélküli ▪ Csányi Yvonne - Zsoldos Márta: <i>Világkonferencia a speciális szükségletűek neveléséről</i>, in Új Pedagógiai Szemle, 44. 12., 1994, 41–50. 					

PK CNZ001			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ I.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0	Konzultáció	Aláírás

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy célja, hogy a konzulenssel történő folyamatos együttműködés keretében felkészítse a hallgatókat a szakdolgozat önálló kutatómunkájára. A tantárgy kiemelt feladata a szakdolgozati kutatás egyes lépéseinek meghatározása, a kutatási terv alapján azok realizálásának támogatása. A tárgy hozzájárul ahhoz, hogy egy olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány születhessen, melynek révén a leendő kisgyermeknevelő bizonyítja a szakmai tájékozottságát, a bölcsődei pedagógiai és gondozási tevékenységre való alkalmasságát.

A szakdolgozat tükrözi a hallgató tájékozottságát a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt a szakdolgozatban, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit.

A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is.

(A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.)

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A konzultáció tartalma:

1. A szakdolgozat tartalmi és formai követelményeinek megbeszélése.
2. A kutatás tárgyának meghatározása. Kutatási terv elkészítése.
3. A kutatási probléma megfogalmazása.
4. A kutatás jellegének, típusának meghatározása.
5. A szakirodalmi források kijelölése, bibliográfia készítése.

SZAKIRODALOM:

- Falus Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2000 ISBN 9631626644
- Sarbó Gyöngyi: Útmutató a szakdolgozat szerkesztéséhez (http://old.tok.elte.hu/inf/Dok/jegyzetek/SZD_Utmut_2013_SGY_v2.pdf (2015.10.31.))
- Kontra József: *A pedagógiai kutatások módszertana*, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2011 ISBN 9789639821460
- Falus Iván - Ollé János: *Statistikai módszerek pedagógusok számára*, OKKER Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9639228168
- Sántha Kálmán: *Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2009 ISBN 978-963-733-899-1
- Szokolszky Ágnes: *Kutatómunka a pszichológiában*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9789633896822

PK CZ002			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ II.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	0	0	0	Konzultáció	Aláírás

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy célja, hogy a konzulenssel történő folyamatos együttműködés keretében felkészítse a hallgatókat a szakdolgozat önálló kutatómunkájára. A tantárgy kiemelt feladata a szakdolgozati kutatás egyes lépéseinek meghatározása, a kutatási terv alapján azok realizálásának támogatása. A tárgy hozzájárul ahhoz, hogy egy olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány születhessen, melynek révén a leendő kisgyermeknevelő bizonyítja a szakmai tájékozottságát, a bölcsődei pedagógiai és gondozási tevékenységre való alkalmasságát.

A szakdolgozat tükrözi a hallgató tájékozottságát a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítéloképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt a szakdolgozatban, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit.

A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is.

(A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.)

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A konzultáció tartalma:

1. A szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása. Jegyzetelés, kivonatolás, forráskezelés.
2. A szakirodalmi fejezet tanulmányának összeállítása.
3. A kutatás hipotéziseinek megfogalmazása.
4. A kutatás menetének meghatározása, a feltáró és a feldolgozó módszerek kijelölése.
5. A populáció és a minta meghatározása.
6. A kutatás eszközeinek elkészítése.
7. Az adatfelvétel körülményeinek meghatározása, az adatfelvétel lebonyolítása.

SZAKIRODALOM:

- Falus Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2000 ISBN 9631626644
- Sarbó Gyöngyi: Útmutató a szakdolgozat szerkesztéséhez (http://old.tok.elte.hu/inf/Dok/jegyzetek/SZD_Utmut_2013_SGY_v2.pdf (2015.10.31.))
- Kontra József: *A pedagógiai kutatások módszertana*, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2011 ISBN 9789639821460
- Falus Iván - Ollé János: *Statisztikai módszerek pedagógusok számára*, OKKER Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9639228168
- Sántha Kálmán: *Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2009 ISBN 978-963-733-899-1
- Szokolyszky Ágnes: *Kutatómunka a pszichológiában*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9789633896822

PK CZ003			SZAKDOLGOZATI ZÁRÓKONZULTÁCIÓ		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	0	0	0	Konzultáció	Minősített aláírás

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy célja, hogy a konzulenssel történő folyamatos együttműködés keretében felkészítse a hallgatókat a szakdolgozat önálló kutatómunkájára. A tantárgy kiemelt feladata a szakdolgozati kutatás egyes lépéseinek meghatározása, a kutatási terv alapján azok realizálásának támogatása. A tárgy hozzájárul ahhoz, hogy egy olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány születhessen, melynek révén a leendő kisgyermeknevelő bizonyítja a szakmai tájékozottságát, a bölcsődei pedagógiai és gondozási tevékenységre való alkalmasságát.

A szakdolgozat tükrözi a hallgató tájékozottságát a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt a szakdolgozatban, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit.

A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is.

(A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.)

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A konzultáció tartalma:

1. Az eredmények feldolgozása.
2. A kutatási eredmények prezentálása, értelmezése.
3. A következtetések és javaslatok megalkotása. A kutatási eredmények kiterjesztése, általánosíthatósága.
4. A kutatás eredményeinek egybevetése a szakirodalommal. A kutatás eredményeinek gyakorlatban történő alkalmazhatósága.
5. A további kutatási irányok megfogalmazása.
6. A szakdolgozat végleges formába öntése.

SZAKIRODALOM:

- Falus Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2000 ISBN 9631626644
- Sarbó Gyöngyi: Útmutató a szakdolgozat szerkesztéséhez (http://old.tok.elte.hu/inf/Dok/jegyzetek/SZD_Utmut_2013_SGY_v2.pdf (2015.10.31.))
- Kontra József: *A pedagógiai kutatások módszertana*, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2011 ISBN 9789639821460
- Falus Iván - Ollé János: *Statisztikai módszerek pedagógusok számára*, OKKER Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9639228168
- Sántha Kálmán: *Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2009 ISBN 978-963-733-899-1
- Szokolyszky Ágnes: *Kutatómunka a pszichológiában*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9789633896822

PK KN1204 PK KL1204			IDEGENNYELVI FEJLESZTÉS KISGYERMEKKORBAN I.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy célja az idegen nyelvi készségek fejlesztése szakmai tartalom közvetítésével. A tantárgy kiemelt feladata a szóbeli és írásbeli készségek erősítése, valamint a nyelvhasználati készségek fejlesztése mellett a szaknyelvi ismeretek megalapozása és a szakmai idegen nyelvi szókincs bővítése. A tantárgy hozzájárul a kisgyermeknevelői munka idegen nyelvi szakirodalmának hozzáférésehez, megértéséhez. Segíti a leendő kisgyermeknevelőt a hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásában, valamint ismereteinek folyamatos bővítésében.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A családi élet, a kisgyermek és a család 2. A kisgyermek nevelése 3. A kisgyermek gondozása 4. A bölcsőde 5. Étkezés, ételek, kisgyermekek étkezése 6. Szabadidős tevékenységek; játéktevékenység 7. Játékszerek a szobában és a szabadban 8. Gyermekjátékok 9. Szakirodalom feldolgozása 10. Az idegen nyelvű gyermekirodalom: dajkaversek, énekes, ritmusos mozgás, mese és mesemondás idegen nyelven, mondókák, kiszámolók, ujj-játékok gyakorlása az adott hallgatói csoport nyelvi szintjéhez igazodva. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <p><u>Német nyelv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balogné Nagy Gizella – Márkus Éva: <i>Német szaknyelv csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szakos hallgatók számára</i>, ELTE TÓK, Budapest, 2015 (http://tamop2014.tok.elte.hu/dok/szakmai_anyagok/tp_modszertani_anyagok/Baloghne_Markus_2015_Nemet_szaknyelv_csecsemo_BA.pdf) ▪ Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke – Papanikolau: <i>So geht's zum ZD /Klett 2006/</i> (1. szint) ▪ TELC-Német nyelvvizsga gyakorlófeladatok, Akadémiai Kiadó (2. szint) ▪ kiegészítés: a nyelvvizsga tematikájához illeszkedő cikkek, készségfejlesztő feladatok (az oktató szerzi be és juttatja el a hallgatókhoz) ▪ Madaras Barbara-Dr. Rohonyi Pálné: <i>Zertifikat Komplet (Test- und Übungsbuch mit CD)</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest/ (1-2. szint) ▪ Heike Voit: <i>Német nyelvtan röviden és érthetően</i>, PONS (Klett Kiadó Budapest 2004) ▪ <i>Brüderchen komm tanz mit mir. 57 schöne Kinderlieder und Kinderreime</i>, Budapest Bouvard & Pecuchet, 1992 ▪ Stoyanné Peér Hajna: <i>Lesebuch zur deutschen Kinderliteratur</i>, Budapest Tankönyvkiadó, 1992 <p><u>Angol nyelv:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Árva Valéria: <i>English for baby-care. ESP coursebook for students of infants and early childhood care</i>, ELTE TÓK, Budapest, 2014 ISBN 9789632846002 ▪ <i>Practice Test Book Euroexam Level B1 - Three complete sets of B1 level Euroexam tests with Exam Guide, answer keys and free downloadable audio materials</i>, EURO NYELVVIZSGA Kft., 2015, ISBN 9789639762206 ▪ 8 próbanyelvvizsga angol nyelvből B2 szintű (Telc és ECL) nyelvvizsgára készülőknek + 2 CD, ISBN9789632611105, Szerző: Mestra-Páli, Maxim kiadó, 2010. ▪ TELC Angol nyelvvizsga gyakorlófeladatok - alap- és középfok (B1-B2) + Audio CD (2) 2012 ISBN9789630592284, Akadémiai kiadó, 2012. ▪ egyéb, oktató által kiadott segédanyagok 					

PK KN1205 PK KL1205			IDEGENNYELVI FEJLESZTÉS KISGYERMEKKORBAN II.		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy célja az idegen nyelvi készségek fejlesztése szakmai tartalom közvetítésével. A tantárgy kiemelt feladata a szóbeli és írásbeli készségek erősítése, valamint a nyelvhasználati készségek fejlesztése mellett a szaknyelvi ismeretek megalapozása és a szakmai idegen nyelvi szókincs bővítése. A tantárgy hozzájárul a kisgyermeknevelői munka idegen nyelvi szakirodalmának hozzáférésehez, megértéséhez. Segíti a leendő kisgyermeknevelőt a hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásában, valamint ismereteinek folyamatos bővítésében.

SZAKIRODALOM:

Angol nyelv:

- Árva Valéria: *English for baby-care. ESP coursebook for students of infants and early childhood care*, Budapest, ELTE TÓK, 2014. ISBN 9789632846002
- Andrea Papp, Emőke Vincze: *Surfing on Children's Literature. A Selection from the Most Popular Children's Classics*. ELTE: Budapest, 2011.
- Annamaria Pinter: *Teaching Young Language Learners*, Oxford, Oxford University Press, 2017
- Raymond Murphy: *English Grammar in Use*. Cambridge, Cambridge University Press, 2019
- Marta Uminska, Dominika Chandler: *Longman Exam Accelerator*. London, Pearson Longman, 2012
- *Angol nyelvvizsga – gyakorlófeladatok – alap- és középfok (B1-B2) + Audio CD (2)*, Budapest, Akadémiai kiadó, 2012. ISBN9789630592284
- Az oktató által kiadott korai angol nyelvfejlesztéshez kapcsolódó gyemekirodalmi (Collection of Songs, Rhymes, Games and Tales) és egyéb segédanyagok

Német nyelv:

- Balogné Nagy Gizella – Márkus Éva: *Német szaknyelv csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szakos hallgatók számára*, ELTE TÓK, Budapest, 2015
(http://tamop2014.tok.elte.hu/dok/szakmai_anyagok/tp_modszertani_anyagok/Baloghne_Markus_2015_Nemet_szaknyelv_csecsemo_BA.pdf)
- Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke – Papanikolau: *So geht's zum ZD /Klett 2006/ (1. szint)*
- TELC-Német nyelvvizsga gyakorlófeladatok, Akadémiai Kiadó (2. szint)
- kiegészítés: a nyelvvizsga tematikájához illeszkedő cikkek, készségfejlesztő feladatok (az oktató szerzi be és juttatja el a hallgatókhoz)
- Madaras Barbara-Dr. Rohonyi Pálné: *Zertifikat Komplet (Test- und Übungsbuch mit CD)*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest/ (1-2. szint)
- Heike Voit: *Német nyelvtan röviden és érthetően*, PONS (Klett Kiadó Budapest 2004)
- *Brüderchen komm tanz mit mir. 57 schöne Kinderlieder und Kinderreime*, Budapest Bouvard & Pecuchet, 1992
- Stoyanné Peér Hajna: *Lesebuch zur deutschen Kinderliteratur*, Budapest Tankönyvkiadó, 1992

PK CN3111301 PK CL3111301			SZAKMAI INFORMÁCIÓFELDOLGOZÁSI ISMERETEK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a problémamegoldó, algoritmikus gondolkodás fejlesztése, az informatikai eszközök és alkalmazások megismerése, melynek révén a leendő kisgyermeknevelők képessé válnak ezen eszközök felhasználására mindennapi nevelőmunkájában, az adminisztratív feladatok megoldása során. A tantárgy kiemelt feladata a különféle alkalmazások (operációs rendszer, szövegszerkesztő, prezentációkészítő, táblázatkezelő) megismerése, felhasználásuk gyakorlása. A tantárgy hozzájárul a szakmai információfeldolgozási technikák fejlesztéséhez, a szakmai források megfelelő szintű kezelésének képességéhez, a kapcsolódó pedagógusi kompetenciák erősítéséhez.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Operációs rendszerek alapvető használata 2. Internet és szolgáltatásainak használata 3. Szövegszerkesztő használata többoldalas, formázott dokumentum készítésére 4. Prezentációkészítés 5. Táblázatkezelő használata pénzügyi, adózási feladatok megoldására 6. Szakmai adatbázisok elérése és lekérdezése 7. Szakmai programok felhasználói szintű ismerete (kezelése) 8. Szakmai források keresése, szakirodalom feltárása 9. Szakmai bibliográfiák összeállítása 10. A modern információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazási lehetőségei a bölcsődei munkában 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pétery Kristóf: <i>Word 2010 Biblia</i>, Mercator Stúdió, 2011 ISBN 9789636077914 ▪ Pétery Kristóf (é. n.): <i>Microsoft Office Word 2010</i>, Formázás, Mercator Stúdió, ISBN 9789636077322 ▪ Szenteleki K. - Rózsa Tünde: <i>Információs rendszerek 2007.</i>, HEFOP 3.3.1 projekt keretében készült, ISBN 9789639732674 ▪ Gábor András: <i>Üzleti informatika</i>, Aula Kiadó, Budapest, 2007 ISBN 9789639698192 ▪ Pétery Kristóf: <i>Az informatika alapjai</i>, Mercator Stúdió, 2004 ISBN 963943626X ▪ Pétery Kristóf (é. n.): <i>Operációs rendszer – Windows 7-tel</i>, Mercator Stúdió, ISBN 9789636075865 ▪ Pétery Kristóf: <i>Microsoft Office 2010</i>, Mercator Stúdió, 2011 ISBN 9789636075910 ▪ Pétery Kristóf: <i>Szövegszerkesztés – MS Office 2010-zel</i>, Mercator Stúdió, 2011 ISBN 9789636075910 					

PK CN3112501 PK CL3112501			SZAKMAI KÉSZSÉGFEJLESZTÉS I. (KOMMUNIKÁCIÓS TRÉNING)		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a leendő kisgyermeknevelők önismeretének fejlesztése, a kommunikációs technikák tudatos alkalmazásának erősítése, a verbális és nonverbális kommunikációs csatornák megismerése, a kisgyermeknevelői kommunikáció hitelességének biztosítása. A tantárgy kiemelt feladata, hogy különféle szituációs gyakorlatok segítségével biztosítsa a kisgyermeknevelői munkához elengedhetetlen hiteles és asszertív kommunikáció képességének fejlesztését. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők hivatásuk gyakorlása során mind a gyermekekkel, mind a szülőkkel, mind a kollégákkal hatékony, hiteles és asszertív módon kommunikáljanak, kooperáljanak.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az interakció és kommunikáció fogalma, elemei. A verbális és nonverbális kommunikáció. 2. A kommunikációs rendszerek csoportosítása. A kommunikációs rendszerek szerepe a pedagógiai munkában. 3. A hatékony pedagógiai kommunikáció. Az empátia, az elfogadás, a kongruencia. 4. A sikeres kommunikáció alapmintái. 5. Önismeret fejlesztése én-térkép segítségével. Az önismereti szint- és helymegjelölés koordináta rendszerrel. 6. Tanulási önismeret fejlesztése (tanulási szokások, orientáció, stílus, stratégia). 7. A verbális és a nonverbális hatékonyság fejlesztését segítő strukturált gyakorlatok. 8. Szituációs gyakorlatok. 9. Az asszertív kommunikáció jellemzői, az asszertív személyiség. 10. A kisgyermeknevelő sajátos kommunikációs technikái. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ F. Várkonyi Zsuzsa: <i>Tanulom magam (Ismerd meg önmagad)</i>, Mérték Kiadó, Budapest, 2010 ISBN 9789639889941 ▪ Gyenei Melinda: <i>Iskolai tanulás – tanulási képességek – fejlesztés</i>, Iskolapszichológia könyvek, Budapest, 2007 ISBN 9789634464181 ▪ Koncz István: <i>Kamaszkapaszkodó</i>, Urbis Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 9639291773 ▪ Rudas János: <i>Delfi örökösei</i>, Lélekben Otthon Kiadó, Budapest, 2007 ISBN 9789639771031 ▪ Forgas, J. P.: <i>A társas érintkezés pszichológiája</i>, Gondolat, Kairosz, Budapest, 2011 ISBN 9639137715 ▪ Kozmáné Kovásznai Mária – Sallai Éva: <i>Kapcsolatépítő élmények az iskolában</i>, Educatio, Budapest, 2008 ISBN 9789639795266 ▪ Tannen, D.: <i>Miért értjük félre egymást?</i>, Tinta, Budapest, 2001 ISBN 9639372099 					

PK CN3112502 PK CL3112502			SZAKMAI KÉSZSÉGFEJLESZTÉS II. (ESETMEGBESZÉLÉS)		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	2	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a nevelői tanácsadás szerepének feltárása a pedagógiai munkában, a pedagógus tanácsadói kompetenciáinak erősítése, az intézményben megjelenő nevelési helyzetek és konfliktusok helyes értelmezésének és megfelelő kezelésének megalapozása. A tantárgy kiemelt feladata a különféle nevelési szituációk, konfliktushelyzetek megbeszélésén, dramatizálásán, elemzésén keresztül a pedagógiai kompetenciák, képességek erősítése, a kompetenciahatárok helyes értelmezésének biztosítása. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők komplex módon értelmezzék a bölcsődei interperszonális kapcsolatokat, a különféle nevelési szituációkat, konfliktushelyzeteket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A tanácsadás szerepe a pedagógiai munkában. A nevelői tanácsadás. 2. A tanácsadáshoz szükséges készségek, a tanácsadás technikái. 3. A szupervízió a segítő szakmákban, a pedagógiai munkában. 4. A konfliktus fogalma, típusai. 5. A konfliktusok erőssége, fokozatai. 6. A konfliktus megnyilvánulási formái. 7. A konfliktuskezelés lehetőségei. Konfliktus-megoldási stratégiák. 8. Bölcsődei konfliktusok elemzése, megbeszélése. 9. Nevelési helyzetek, szituációk dramatizálása, több szempontú elemzése, megbeszélése. 10. Interaktív tapasztalatszere csoportformában. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bagdy Emőke – Wiesner Erzsébet (szerk.): <i>Szupervízió</i>, PRINTXBUDA VÁR Rt., Budapest, 2005 ISBN 9789638654557 ▪ Puky Istvánné: <i>Konfliktusok az óvodában</i>, Comenius Bt, Pécs, 2003 ISBN 9638620002 					

PK CN3112503 PK CL3112503			SZAKMAI TERVEZÉS		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: szakmai irányú pedagógiai tervezés funkciójának, szintjeinek, formai és tartalmi kérdéseinek áttekintése, a kisgyermeknevelők szakmai kompetenciáinak, kompetenciahatárainak megismerése, az intézményi hatékonyság, minőségfejlesztés fontosságának bemutatása. Kiemelt feladata a pedagógusi portfólió készítésének megalapozása, a portfólió készítés szerepének, funkciójának áttekintése, az önértékelés, önreflexió képességének erősítése. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a leendő kisgyermeknevelők komplex módon lássák a szakmai tervezés, minőségfejlesztés, értékelés/önértékelés szerepét a bölcsődei szervezeti kultúra fejlesztésének rendszerében.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kisgyermekellátás szakmapolitikai irányelvei Magyarországon és az OECD-országokban. 2. A kisgyermek napközbeni ellátásának különböző formái: a közös szakmai alapok és az ellátás-specifikus vonások koherenciája. A napközbeni ellátás szakmaiságát meghatározó módszertani előírások rendszere. 3. A pedagógiai tervezés kérdései: tervezés a nevelési folyamatban. Igényfelmérés, a fogyasztói igények figyelembevételének lehetőségei a tervezés során. 4. A bölcsődék szakmai programjának szerepe az ellátás működésében. Az alapellátás és a szolgáltatások tervezése. A családi bölcsőde szakmai programja. Az alternatív ellátások szakmai programja. A szakmai program kidolgozásának pedagógiai kérdései. Az országos relevanciával bíró előírások, az intézményi szakmai program és a kisgyermeknevelő saját programja közötti koherencia kérdése. 5. A szervezeti kultúra értelmezése a napközbeni kisgyermekellátásban. 6. Kompetenciahatárok, kommunikáció. A kisgyermeknevelő szakmai kompetenciái. A szakemberképzés és továbbképzés rendszere, tartalmi kérdései, fejlődési iránya. 7. Minőségfejlesztés a napközbeni kisgyermekellátás intézményeiben. Az önellenőrzés kérdései, módszerei, lehetséges eszközei. A szakmai monitoring rendszer működése. Az intézmény hatékonysága, a hozzáadott pedagógiai érték. Vezetés elméleti kérdések és módszertani megvalósítása. 8. A portfólió készítés célja, tartalmi elemei, önreflexió. A nevelés hatásrendszerének megtervezése, megszervezése. A nevelés módszertani kérdései (motiváció, tervezés, a nevelés eredményességének mérése-értékelése). 9. A komplex pedagógiai folyamat elemzéséhez és értékeléséhez szükséges ismeretek. A sztenderdek alapján értékelhető kisgyermeknevelői munka (önreflexió, önértékelés, fejlesztő értékelés). 10. Felkészülés a pedagógus portfólió készítésére. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dió Zoltán és mtsai: <i>Útmutató a helyi programok indításához</i>, Biztos Kezdet füzetek 1., Regionális Szellemi Forrásközpont, Budapest, 2007 ISBN 9789638707710 ▪ Hunyady Györgyné - M. Nádasi Mária: <i>Pedagógiai tervezés</i>, Comenius Okt. és Kiadó Kft., Budapest, 2004 ISBN ▪ Falus Iván – Kimmel Magdolna: <i>Portfólió</i>, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003 ISBN 9789636931209 ▪ <i>A kisgyermekkor nevelés és gondozás irányelvei. Magyarországi Országjelentés az OECD „A kisgyermekkor nevelés és gondozás szakmapolitikájának tematikus vizsgálata” c. programjához</i>, OKI és NCSSZI, Budapest, 2005 ISBN 9636825556 ▪ Korintus Mihályné –Villányi Györgyné –Mátay Katalin – Badics Tiborné: <i>Gyermekeink gondozása, nevelése – Magyarországi Háttér tanulmány az OECD „A kisgyermekkor nevelés és gondozás szakmapolitikájának tematikus vizsgálata” c. programjához</i>, OKI és NCSSZI, Budapest, 2004 ISBN 963865015X ▪ Surányi Éva – Danis Ildikó – Herczog Mária (szerk.): <i>Családpolitika más-más szemmel</i>, Gazdasági és Szociális Tanács, Budapest, 2010 ISBN 9789638841957 					

PK CN3111103 PK CL3111103			SZOCIÁLPOLITIKA, CSALÁD- ÉS GYERMEKVÉDELEM		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az alapvető szociálpolitikai ismeretek áttekintése, a gyermekjogi és gyermekvédelmi rendszer felépítésének, funkcióinak megismerése, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatok tevékenységének bemutatása, szerepének értelmezése. A tantárgy kiemelt feladata, hogy a leendő bölcsődei kisgyermeknevelők tisztában legyenek a magyar gyermekvédelmi rendszer felépítésével, szerepével, a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer funkcióival. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók megismerjék a bölcsőde gyermekvédelmi szerepét, illetve képesek legyenek e jelzőrendszerben megtalálni saját szerepüket, helyüket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociálpolitika fogalmának értelmezése, helye, szerepe a társadalom életében. 2. A szociálpolitika kialakulása, a jóléti állam típusai. 3. A szociálpolitika gyakorlati alapelvei, a szociális szükségletek kielégítésének módjai, a szociálpolitika szereplői. 4. A gyermekvédelem alapfogalmai, intézményei és területei. 5. A gyermek jogai. 6. Szülői jogok és kötelességek. 7. A magyar gyermekvédelmi rendszer: a gyermekek védelmét biztosító hatóságok, a rendszerhez kapcsolódó intézmények, gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer. 8. A gyermekjóléti szolgálatok és a családsegítő központok tevékenysége. 9. A gyermekotthoni hálózat, a nevelőszülői ellátás, örökbefogadás, gyermekfalvak. 10. Szociokulturális és pszichoszociális veszélyformák a gyermek fejlődésében. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról ▪ 1997. évi XXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról ▪ Kovács János: <i>Társadalompolitika – szociálpolitika</i>, AGROINFORM Kiadó, Budapest, 2006 ISBN 9635028466 ▪ Krémer Balázs: <i>Bevezetés a szociálpolitikába</i>, Napvilág Kiadó, Budapest, 2009 ISBN 9789639697492 ▪ Veczkó József: <i>Gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai nézőpontból</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007 ISBN 9634958658 ▪ Rácz Andrea (szerk.): <i>A gyermekvédelem megújulási alternatívái</i>, Rubeus Egyesület, Budapest, 2015 ISBN 9786158026406 ▪ Bartal Anna Mária: <i>Szociálpolitikáról alapfokon</i>, NCSSZI, Budapest, 2003 ISBN 9632064712 ▪ Csókay László – Domszky András (szerk.): <i>A gyermekvédelem nemzetközi gyakorlata</i>, Pont Kiadó, Budapest, 1994 ISBN 9638336021 ▪ Domszky András. (szerk.): <i>Gyermekvédelmi szakellátás</i>, NCSSZI, Budapest, 2004 ISBN 9638650184 ▪ Szöllősi Gábor (szerk.): <i>Gyermekjóléti alapellátás</i>, NCSSZI, Budapest, 2004 ISBN 9639664460 ▪ Virág György (szerk.): <i>Családi iszonyok. A családi erőszak kriminológiai vizsgálata</i>, KJK KERSZÖV Jogi és Üzleti kiadó, Budapest, 2005 ISBN 963224852 X 					

PK CN3111101 PK CL3111101			SZOCIOLÓGIAI ALAPISMERETEK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	Előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a kisgyermeknevelő hallgatók szociológiai ismereteinek megalapozása, az alapvető társadalomtudományi fogalmak elsajátítása, a bölcsőde szerepének bemutatása a szocializáció komplex folyamatában. A tantárgy kiemelt feladata a nevelés-oktatás társadalmi beágyazottságának rendszerszintű értelmezése, elemzése, a professzionális nevelési intézmények szocializációs szerepének áttekintése, a csecsemő- és kisgyermekkorai nevelés szemszögéből meghatározó jelenkori társadalmi és szocializációs problémák kezelési lehetőségeinek bemutatása. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók megfelelő módon értelmezzék a bölcsőde szerepét, helyét a gyermek szocializációjának összetett folyamatában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociológia szemléletmódja, alapfogalmai, a szociológiai kutatás fontosabb elméleti és módszertani sajátosságai. 2. A magyar és a nemzetközi empirikus kutatások főbb eredményei. 3. Az értékek, normák és az életmód összefüggései. 4. A társadalmi rétegződés jellemzői, a mobilitás és az iskolai végzettség összefüggései. 5. A kultúra szociológiája. 6. A településszociológia alapkérdései. 7. Beilleszkedési nehézségek, devianciák és kezelésük. 8. A társadalmi és szociokulturális jelenségek szociológiai szempontú elemzése, mélyebb társadalmi összefüggések. 9. A szocializációs folyamatok, az oktatás és a nevelés társadalmi beágyazottsága, valamint a csecsemő- és kisgyermekkorai nevelés szempontjából releváns mai társadalmi problémák és konfliktusok (a családi élet funkciózavarai, családon belüli erőszak, gyermekszegénység). 10. A bölcsőde szerepe a gyermek szocializációjában. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Andorka Rudolf: <i>Bevezetés a szociológiába</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2006 ISBN 9633894026 ▪ Giddens, A.: <i>Szociológia</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2006 ISBN 9789633899847 ▪ Kolosi Tamás - Tóth István György: <i>Társadalmi riport 2012.</i>, TÁRKI, Budapest, 2012 ISBN 9771216656008 ▪ Elias, N.: <i>A szociológia lényege</i>, Napvilág Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 96390822317 ▪ Weber, M.: <i>Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai 1.</i>, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1987 ISBN 9632216865 					

PK CN3121301 PK CL3121301			TÁPLÁLKOZÁSTANI ISMERETEK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az alapvető táplálkozási ismeretek áttekintése, a kisgyermeknevelő hallgatók táplálkozással kapcsolatos kultúrájának formálása, az egészséges táplálkozással összefüggő tudás és készségelemek elsajátítása. A tantárgy kiemelt feladata a csecsemő és kisgyermek egészséges táplálásával, táplálkozásával összefüggő gondozói, nevelői ismeretek megalapozása, a táplálkozási szokások formálásával kapcsolatos készségek, képességek fejlesztése. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók tisztában legyenek a bölcsőde szerepével a kisgyermek táplálkozási szokásainak megalapozásában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A tápanyagok fajtái és jelentősége a gyermekétkeztetésben. 2. Tápanyagszükséglet. Anyagszere, emésztés és felszívódás. 3. Élelmi anyagok, élelmiszerek. Az élelmiszerek csoportosítása. Az élelmiszerek összetétele, jelentősége és felhasználása. 4. A korszerű csecsemő- és kisgyermektáplálás alapjai. Élelmezéstechnika és higiéné. 5. Étrendtervezés, ételsorok és csoportok. 6. Tejkonyha, tápszerek és alkalmazásuk. Étlapkészítés. 7. A beteg csecsemő és kisgyermek táplálása. 8. Táplálkozási problémák. 9. Az élelmezéssel kapcsolatos dokumentáció. Speciális diéták, étrendek. 10. Speciális igények kezelése gyermekintézményben (vegetáriánus étrend, vallási okokból, nemzeti tradíciók követéséből fakadó étrendi igények, stb.) 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bajusz Judit - Fiedler Orsolya – Tobak Orsolya: <i>Fejlődés, gondozás, táplálás gyermekkorban</i>, Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2012 ISBN 9789632264097 ▪ Mramurác Éva - Henter Izabella - Szabóné Tóth Zsuzsanna (szerk. Darvay Sarolta): <i>Táplálkozási és élelmezéstan ismeretek</i>, Líceum Kiadó, Eger, 2004 ISBN 978969894907 ▪ Barna Mária: <i>Táplálkozás csecsemő- és gyermekkorban</i>. Magyar Táplálkozástudományi Társaság, Budapest, 1994 ISBN nélküli ▪ Barna Mária: <i>Táplálkozás – Diéta</i>, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996 ISBN 9632422457 ▪ Barna Mária - Papp Rita - Mramurác Éva: <i>Otthon és a bölcsődében</i>, Alimenta Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 963853690 X ▪ Kovács Andrea - Józsa Elemérné – Kelephgyi Katalin: <i>Ételek és allergiák</i>, Alimenta Kiadó, Budapest, 1996 ISBN 9638536926 ▪ Rigó János: <i>Dietetika</i>, Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2002 ISBN 963242705X 					

PK CN3122301 PK CL3122301			VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja a bölcsődés korú gyermek életkori sajátosságainak megfelelő vizuális nevelői kompetenciák, attitűd formálása, a vizuális műveltséganyag közvetítésével és tevékenységekben való elmélyítésével az esztétikum iránti fogékonyság és helyes értékítélet kialakítása. A tantárgy kiemelt feladata a vizuális műveltség pedagógiai alapjainak, módszertani lehetőségeinek megismerése, a vizuális nevelés tevékenységi területeinek bemutatása, valamint azok bölcsődei keretek között történő alkalmazhatóságának áttekintése. A tantárgy hozzájárul a hallgatók esztétikai érzékének és érzelmi intelligenciájának fejlesztéséhez, valamint a harmonikus és inger gazdag bölcsődei környezet kialakítása iránti igény megalapozásához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A vizuális nevelés alapjai: esztétikai, érzelmi, vizuális ismeretek. Az esztétikai élmény pszichológiája. 2. A művészetek szerepe az ember életében. A vizuális kultúra, a környezet esztétikai szempontok szerinti alakítása. 3. A vizuális nevelés pszichológiai alapjai: célja, eszközei és módszerei. Alapvető vizuális technikák megismerése, alkalmazása. 4. A műelemzés szempontjai. Szintani alapismeretek, a színek hatásmechanizmusai. Ismerkedés a vizuális művészet (képző, ipar-, építőművészet) speciális témáival. 5. A gyermek vizuális képességeinek fejlődése, módszerek és feltételek a vizuális tevékenységek megindulásának biztosítására. 6. A rajzfejlődés, a festés, az ábrázolás, az alkotás pszichológiai vonatkozásai. 7. A gyermekek pszichoszomatikus fejlődése a vizualitás tükrében (rajzelemzések). A manuális és a vizuális jelnyelv kezdetei. 8. Alapanyagok és eszközök megválasztásának szempontjai. A vizuális fejlesztés összehangolása más fejlesztési területekkel. 9. A gyermekek vizuális tevékenységének megfigyelése, elemzése. 10. A kisgyermeknevelő vizuális neveléssel kapcsolatos tevékenységeinek megfigyelése, elemzése. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arnheim, R.: <i>A vizuális élmény. Az alkotó látás pszichológiája</i>, Gondolat Kiadó, Budapest, 1979 ISBN 9632801415 ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – A vizuális nevelés és az irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialóg Campus, Budapest, 2015 ISBN 9786155376535 ▪ Baktai Patrícia – Koltai Magdolna: <i>Beszélő tárgyak</i>, Tankönyvkiadó, Budapest, 1989 ISBN 9631813053 ▪ Feuer Mária: <i>A gyermekrajzok fejlődéslélektana</i>, Akadémiai kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9789630577328 ▪ Kárpáti Andrea: <i>Vizuális képességek fejlődése</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995 ISBN 9631868249 ▪ Tóthné Sándor Zsuzsa: <i>Ábrázolás és művészet</i>, Tankönyvkiadó, Budapest, 1988 ISBN 9631801276 ▪ Bálványos Huba - és Sánta László: <i>A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció</i>, Balassi Kiadó, Budapest, 2000 ISBN 9635063547 ▪ Itten, J.: <i>A színek művészete</i>, Corvina Kiadó, Budapest, 1978 ISBN 9631314066 ▪ Pázmány Ágnes – Permay Éva: <i>Látás és ábrázolás</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2010 ISBN 9631834557 ▪ Malchiody, C.: <i>A gyermekrajzok megértése</i>, Animula Kiadó, Budapest, 2003 ISBN 9639410373 ▪ Balázsné Szűcs Judit: <i>Játék és fejlesztés a művészetek tükrében</i>, Szort Bt., Budapest, 2004 ISBN 963271667 					

PK CN3122203 PK CL3122203			ZENEI JÁTÉKOK		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			---		---
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	15	1	2	Szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy oktatásának célja az ének-zenei ismeretrendszer bővítése, a bölcsődés korosztálynak megfelelő ritmikai, hangzási-dallami játékok megismerése, a zenei játékok személyiségformáló hatásrendszerének áttekintése. A tantárgy kiemelt feladata a hazai és az európai kultúrkörbe tartozó gyermekdalok, műzenei szemelvények és zenei játékok megismertetése és begyakorloltatása a leendő kisgyermeknevelőkkel, aminek segítségével képessé válnak a bölcsődei zenei játékok tervezésére, szervezésére és irányítására. A tantárgy hozzájárul a hallgatók zenei kultúrájának, érzelmi intelligenciájának fejlesztéséhez, a zenei tevékenység iránti pozitív attitűdök kialakulásához, amelynek révén alkalmassá válnak a zene kisgyermekkel való megszerettetésére.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <u>Elsajátítandó ismeretanyag:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A magyar népi mondókákhoz és játékdalokhoz kapcsolódó játékok mozgásanyaga. 2. A mozgások, tevékenységek vezetéséhez szükséges fejlődéslélektani és módszertani ismeretek. 3. A zenei játékokkal történő személyiségformálás lehetőségeinek ismerete, a zeneileg fogékony, a zene iránt érdeklődő, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek zenei nevelésének speciális anyagai és hatékony módjai; munkaformák használata, a differenciálás játékos-zenei lehetőségeinek ismerete. 4. A különböző korosztályoknak való dallamok kiválogatása, megszólaltatása, egyszerű hangszerelése. 5. Európai gyermekdalok és műzenei szemelvények. 6. Évszakokhoz kapcsolódó dalok és kánonok. 7. Ritmushangszerekkel kíséret szerkesztése. 8. A zenei nevelés alternatív lehetőségeinek gyakorlati alkalmazása. A zene építőkövei és alkalmazásuk a zenés foglalkozásokon. Az Orff-hangszerek használatának lehetőségei. 9. Az improvizációk, érzések megbeszélésének módjai. 10. Az énekek, dalos játékok, zenehallgatási anyagok kiválasztásának szempontjai. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyöngy Kinga (szerk.): <i>Első lépések a művészetek felé II. – Az ének-zenei nevelés lehetőségei kisgyermekkorban</i>, Dialog Campus, Budapest, 2014 ISBN 9786155376542 ▪ Dimény Judit: <i>Hang-játék</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1981 ISBN 9633303923 ▪ Falvay Károly: <i>Ritmikus mozgás – énekes játék</i>, Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 1994 ISBN 9636823669 ▪ Kis Jenőné Kenesei Éva: <i>Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában</i>, Tárogató Kiadó, Budapest, 1999 ISBN 9638491523 ▪ Komáromi Lajosné: <i>A játék természetes örömeivel</i>, Antológia Kiadó, Lakitelek, 2006 ISBN 9639354457 ▪ Sály László: <i>Kreatív zenei gyakorlatok</i>, Ars Longa. Jelenkor Kiadó, Pécs, 1999 ISBN 963676590 ▪ Kerényi György: <i>Jeles napok dalai</i>, Editio Musica, Budapest, 2004 ISBN 080023372 ▪ Kokas Klára: <i>A zene felemeli a kezeimet</i>, Akadémia Kiadó, Budapest, 1992 ISBN 9630562855 ▪ Lázár Katalin: <i>Népi játékok</i>, Planétás Kiadó, Budapest, 2005 ISBN 9632862317 ▪ Ludánszky Éva: <i>Óvodai zenei hagyományápolás – népszokások</i>, Hajdúböszörmény, Szerzői kiadás, 1995 ISBN nélküli 					

**Gyakorlati képzés: Nevelési (bölcsődei) gyakorlatok I – V.
Összefüggő (bölcsődei) gyakorlat VI.
Gyakorlatok egyéb intézményekben**

PK CN3130101 PK CL3130101			Nevelési (bölcsődei) gyakorlat I. Gondozási-nevelési feladatok: hospitálás-megfigyelés Intézményi gyakorlat: Egészségügyi alapellátás Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat		
			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel-
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	3	2	GY	É
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:					
Általános célkitűzések: Cél olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az bölcsődei gondozás-nevelés feladatainak ellátására.					
Specifikus célkitűzések: A gyakorlat kiemelt feladata a pedagógiai, nevelési készségek és képességek fejlesztése, a szociális, a köznevelési, a gyermekjóléti és egészségügyi intézményrendszer, valamint az ott folyó szakmai munka megismerése, megtapasztalása.					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Megszerzendő ismeretek:					
<ul style="list-style-type: none"> • önálló megfigyelés, tapasztalatszerzés, ismerjék meg az intézmény működéséhez szükséges (dokumentumokat, személyi és tárgyi) feltételeket; • a hallgató ismerje meg a bölcsőde tárgyi feltételeit, helyiségeit, udvarát, étkeztetési és higiénés berendezéseit, a csoportszobák berendezését, játékokat, felszereléseket, eszközöket; 					
Az évközi ellenőrzés módja: a gyakorlólhelyen előírt feladatok elvégzését a felkért gyakorlatvezető igazolja, és értékelési javaslatot ad.					
A hallgatói dokumentációkat határidőre el kell juttatni a kurzus oktatójához.					
A tantárgy érdemjegyét ezek alapján alakítja ki a kurzus oktatója.					
Előírt külső gyakorlatok: Bölcsődében, gyakorlatvezető szakmai felügyeletével, a kurzusleírásban meghatározott időbeosztású gyakorlat.					
Elsajátítandó készségek és kompetenciák:					
<ul style="list-style-type: none"> • ismerje meg a bölcsőde személyi feltételeit, gondozónők és a technikai dolgozók munkáját; • a bölcsőde helyét és szerepét a gyermekvédelem rendszerében, működésének törvényi háttérének célját, feladatait, a bekerülés feltételeit; • ismerjék fel a személyiségfejlődés és-fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 0-6 éves gyermekek sajátosságait; • tapasztalják meg és értelmezzék egy-egy gyermek viselkedését a csoportban; • mondják el benyomásaikat, élményeiket, majd véleményüket vessék össze a mentoréval; • legyenek képesek a hospitálás során megszerzett ismeretek önálló és tudatos alkalmazására. 					
SZAKIRODALOM:					

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről, 5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Rácz Andrea (szerk.): A gyermekvédelem megújulási alternatívái, Rubeus Egyesület, 2015
- Útmutató a bölcsődei gyakorlatokhoz (Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak).

PK CN3130102 PK CL3130102			Nevelési (bölcsodei) gyakorlat II. Gondozási-nevelési feladatok (beszédfejlődés)		
			Intézményi gyakorlat: Gyermekek és családok átmeneti otthona		
			Tárgyfelvételi előfeltétel PK CN 3130101 PK CL 3130101		Vizsgajelentkezési előfeltétel -
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2.	60	4	3	GY	É
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:					
Általános célkitűzések: A tantárgy célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az bölcsodei gondozás-nevelés feladatainak ellátására. A gyakorlat további célja a gyermekek beszédfejlődésének megfigyelése és elemzése.					
Specifikus célkitűzések: A gyakorlat kiemelt feladata a pedagógiai, nevelést segítő képességek fejlesztése, a szociális intézményrendszer hálózatának megismerése, valamint az ott folyó szakmai munkáról való tapasztalatgyűjtés.					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Megszerzendő ismeretek: a hallgató ismerje meg - a bölcsoede napirendjét, nevelési-gondozási feladatokat, a kisgyermeknevelő munkáját; - a csoportbeosztást (a gyermekek életkora, fiú-lány arány szerint), csoportlétszám előírásait; - a beszoktatás menetét, a bölcsoede és a család, a kisgyermeknevelő és a szülő kapcsolatát; - az adott gyermekcsoport napirendjében az érkezés, a szülőtől való elválás, búcsúzás, megnyugtatás, megnyugvás és a tevékenységbe való bevonódást; a hallgató figyelje meg: - a nevelési-gondozási feladatokat, segítse a gondozónő munkáját; - két eltérő életkorú és/vagy beszédfejlődésű gyermek kommunikációját; - a bölcsoede szervezési, ügyviteli és gazdasági munkáját.					
Az évközi ellenőrzés módja: A gyakorlólóhelyen előírt feladatok elvégzését a felkért gyakorlatvezető igazolja, és értékelési javaslatot ad. A hallgatói dokumentációkat határidőre el kell juttatni a kurzus oktatójához. A tantárgy érdemjegyet ezek alapján alakítja ki a kurzus oktatója.					
Előírt külső gyakorlatok: - bölcsoedében, gyakorlatvezető szakmai felügyeletével, a kurzusleírásban meghatározott időbeosztású gyakorlat. - gyermekotthon látogatása					
Elsajátítandó készségek és kompetenciák: - a hallgató feladata a kisgyermeknevelő - gondozási feladatainak megismerése, - nevelési feladatok közül kiemelten az anyanyelv - gyermekek beszédfejlődésének megfigyelése; - a gyermekek fejlődésére vonatkozó dokumentációk összehasonlítása, az egyes gyermekek közötti különbségek megállapítása, elemzése;					

SZAKIRODALOM:

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről, 5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Rácz Andrea (szerk.): A gyermekvédelem megújulási alternatívái, Rubeus Egyesület, 2015
- Útmutató a bölcsődei gyakorlatokhoz (Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak).

PK CN3130103 PK CL3130103			Nevelési (bölcsődei) gyakorlat III. Gondozási-nevelési feladatok (játék-mozgásfejlesztés) Intézményi gyakorlat: Óvoda		
			Tárgyfelvételi előfeltétel PK CN3130101 PK CL3130101 PK CN3130102 PK CL 3130102	Vizsgajelentkezési előfeltétel -	
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3.	75	5	5	GY	É
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:					
Általános célkitűzések: A gyakorlat kiemelt feladata a pedagógiai, nevelési készségek és képességek fejlesztése, a szociális (bölcsőde) és köznevelési (óvoda) intézményrendszer hálózatának megismerése, valamint az ott folyó szakmai munkáról való tapasztalatgyűjtés.					
Specifikus célkitűzések: A gyakorlat további célja a gyermekek testi fejlődésének, mozgáskoordinációjának, játékának, önállóságának megfigyelése és elemzése (bölcsődében és óvodában egyaránt).					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Megszerzendő ismeretek: - a hallgató ismerje meg a nevelési-gondozási feladatokat két eltérő életkorú gyermek esetében: étkeztetés, öltöztetés, önállóság - két eltérő korú vagy mozgásfejlettségű gyermeket a csoporton belül és hasonlítsa össze őket egymással, nevezze meg az eltéréseket - figyelje meg a csoportszobán belüli játékfejlesztést - a gyermekek szabad levegőn tartózkodásának, illetve az udvari játékoknak megismerése, megfigyelése - a gyermekcsoport testi fejlődésre vonatkozó dokumentációjának összehasonlítása, az egyes gyermekek közötti különbségek megállapítása, elemzése					
Az évközi ellenőrzés módja: A gyakorlóhelyen előírt feladatok elvégzését a felkért gyakorlatvezető igazolja, és értékelési javaslatot ad. A hallgatói dokumentációkat határidőre el kell juttatni a kurzus oktatójához. A tantárgy érdemjegyet ezek alapján alakítja ki a kurzus oktatója.					
Előírt külső gyakorlatok: Bölcsődében, gyakorlatvezető szakmai felügyeletével, a kurzusleírásban meghatározott időbeosztású gyakorlat. Óvodalátogatás.					
Elsajátítandó készségek és kompetenciák: - a hallgató figyelje meg a csoportszobán belüli játékfejlesztést - a gyermekek szabad levegőn tartózkodásának, illetve az udvari játékoknak megismerése, megfigyelése					

- a gyermekcsoport testi fejlődésre vonatkozó dokumentációjának összehasonlítása, az egyes gyermekek közötti különbségek megállapítása, elemzése

SZAKIRODALOM:

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről, 5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Rácz Andrea (szerk.): A gyermekvédelem megújulási alternatívái, Rubeus Egyesület, 2015
- Útmutató a bölcsődei gyakorlatokhoz (Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak).
- Falus Iván – Kimmel Magdolna: *Portfólió*, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003
- Ginnis, P.: *Tanítási és tanulási receptkönyv*, Alexandra, Budapest, 2007

PK CN3130201 PK CL3130201			Nevelési (bölcsődei) gyakorlat IV. Gondozási - nevelési feladatok (ének zenei és vizuális nevelés) Intézményi gyakorlat: Gyermek és csecsemőosztály		
			Tárgyfelvételi előfeltétel PK CN3130101 PK CL3130101 PK CN3130102 PK CL3130102 PK CN3130103 PK CL3130103		Vizsgajelentkezései előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4.	75	5	5	GY	É
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:					
Általános célkitűzések: A gyakorlat kiemelt feladata a pedagógiai, nevelési készségek és képességek fejlesztése, a szociális és egészségügyi intézményrendszer hálózatának (bölcsőde és gyermek és csecsemőosztály) megismerése, valamint az ott folyó szakmai munkáról való tapasztalatgyűjtés.					
Specifikus célkitűzések: A gyakorlat további célja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztési lehetőségeinek megfigyelése és elemzése a bölcsődében.					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
Megszerzendő ismeretek:					
<ul style="list-style-type: none"> - a hallgató ismerje meg a játéktevékenység szerepét a gyermek fejlődésében; - a társas kapcsolatok a szociális képességek fejlődését a különböző tevékenységek során; - a tárgyi feltételeket (elsősorban a játékeszközöket), korcsoportonként; - az ének –zene és vizuális nevelés lehetőségeit a bölcsődében; - a bölcsőde munkarendjét, a gyerekek heti étrendjét; - a kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolatát, gondozási – nevelési feladatait; - az SNI gyermekek bölcsődei gondozásának, törvényi háttérét, feltételeit, napirendjét, gondozási-nevelési feladatokat; - a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének segítését, gondozását, a játék és egyéb tevékenységek során; - a sajátos nevelési igényű gyermekek dokumentációjának vezetését; - a gondozónő és a szülő kapcsolatát, a tanácsadás lehetőségeit. 					
Az évközi ellenőrzés módja:					
A gyakorlólóhelyen előírt feladatok elvégzését a felkért gyakorlatvezető igazolja, és értékelési javaslatot ad. A hallgatói dokumentációkat határidőre el kell juttatni a kurzus oktatójához. A tantárgy érdemjegyet ezek alapján alakítja ki a kurzus oktatója.					
Előírt külső gyakorlatok:					
Bölcsődében, gyakorlatvezető szakmai felügyeletével, a kurzusleírásban meghatározott időbeosztású gyakorlat.					

Elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- a hallgató segítse a nevelési-gondozási feladatokat, a kisgyermeknevelő munkáját;
- a bölcsődei gyerekjátékokat, ének –zenei és vizuális nevelési feladatokat;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő gondozási – nevelési feladatokat;
- a kisgyermeknevelő gondozási feladatainak megismerése,
- nevelési feladatok közül kiemelten az ének-zenei és a vizuális nevelés megfigyelése;
- megismerni a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő gondozási – nevelési feladatokat;

SZAKIRODALOM:

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről, 5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Rácz Andrea (szerk.): A gyermekvédelem megújulási alternatívái, Rubeus Egyesület, 2015
- Útmutató a bölcsődei gyakorlatokhoz (Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak).
- Falus Iván – Kimmel Magdolna: *Portfólió*, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003
- Ginnis, P.: *Tanítási és tanulási receptkönyv*, Alexandra, Budapest, 2007

PK CN3130202 PK CL3130202			Nevelési (bölcsődei) gyakorlat V. Gondozási- nevelési feladatok (gyermekirodalom, bábjáték) Intézményi gyakorlat: Gyermekotthon		
			Tárgyfelvételi előfeltétel PK CN3130101 PK CL3130101 PK CN3130102 PK CL3130102 PK CN3130103 PK CL3130103 PK CN3130201 PK CL3130201		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5.	75	5	5	GY	É
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Általános célkitűzések: A gyakorlat kiemelt feladata a pedagógiai, nevelési készségek és képességek fejlesztése, a szociális intézményrendszer hálózatának (bölcsőde és gyermekotthon) megismerése, valamint az ott folyó szakmai munkáról való tapasztalatgyűjtés.</p> <p>Specifikus célkitűzések: A gyakorlat további célja - a nevelési feladatokból a gyermekirodalom – bábjáték fejlesztő hatásai és a gyermekek lelki, érzelmi, erkölcsi fejlődése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>Megszerzendő ismeretek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgató ismerje meg a gyermekirodalommal és bábjátékkal történő nevelés lehetőségeit a bölcsődében; - a gyermekek lelki, érzelmi, erkölcsi fejlődését; - a kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolatát, gondozási – nevelési feladatait; - a gondozási feladatokat, segítse a kisgyermeknevelő munkáját; - a bölcsődei gyerekjátékokat; - a nevelési feladatokból a gyermekirodalom – bábjáték fejlesztő hatásait; - a gyermekek lelki, érzelmi, erkölcsi fejlődését; - a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő gondozási – nevelési feladatokat; <p>Az évközi ellenőrzés módja: A gyakorlólhelyen előírt feladatok elvégzését a felkért gyakorlatvezető igazolja, és értékelési javaslatot ad. A hallgatói dokumentációkat határidőre el kell juttatni a kurzus oktatójához. A tantárgy érdemjegyét ezek alapján alakítja ki a kurzus oktatója.</p> <p>Előírt külső gyakorlatok: Bölcsődében, gyakorlatvezető szakmai felügyeletével, a kurzusleírásban meghatározott időbeosztású gyakorlat.</p> <p>Elsajátítandó készségek és kompetenciák: - a kisgyermeknevelő gondozási feladatainak megismerése,</p>					

- nevelési feladatok közül kiemelten a gyermekirodalom – bábjáték megfigyelése;
- a kisgyermeknevelő útmutatása alapján egyes tevékenységekben történő részvétel;
- a gyermekekkel történő kapcsolatfelvétel a kisgyermeknevelő vezetésével;
- megismerni a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő gondozási – nevelési feladatokat;

SZAKIRODALOM:

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről, 5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Rác Andrea (szerk.): A gyermekvédelem megújulási alternatívái, Rubeus Egyesület, 2015
- Útmutató a bölcsődei gyakorlatokhoz (Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak).
- Falus Iván – Kimmel Magdolna: *Portfólió*, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003
- Ginnis, P.: *Tanítási és tanulási receptkönyv*, Alexandra, Budapest, 2007

PK CN3130301 PK CL3130301			Bölcsődei összefüggő gyakorlat		
			Tárgyfelvételi előfeltétel PK CN3130101 PK CL3130101 PK CN3130102 PK CL3130102 PK CN3130103 PK CL3130103 PK CN3130201 PK CL3130201 PK CN3130202 PK CL3130202	Vizsgajelentkezési előfeltétel	
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6.	240	30	10	GY	É
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Általános célkitűzések: A gyakorlat célja a nevelési gyakorlatok során megszerzett jártasságok, készségek szintetizálása, a nevelési és gondozási feladatok begyakorlása, a kisgyermeknevelői feladatokra történő felkészülés. Specifikus célkitűzések: A gyakorlat kiemelt feladata a napirendhez kapcsolódó bölcsődei feladatokban történő aktív részvétel, az önálló tevékenység kereteinek biztosítása, valamint a személyi dokumentáció és az adminisztráció tartalmának, feladatainak tevékeny megismerése.					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Megszerzendő ismeretek: - a hallgató ismerje meg az intézmény működéséhez szükséges dokumentumokat; - a bölcsőde munkarendjét, a gyerekek napirendjét és heti étrendjét; - a kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolatát; - a szülővel, a társ gondozónóval való együttműködés feladatait; - kiegészítő feladatok ellátása csecsemő-tipegő csoportban; - a gondozás személyi és tárgyi feltételeit; - a gyermekek gondozásához, ellátásához, szükséges higiénés követelmények biztosítását; - a játéktevékenység szerepét a gyermek fejlődésében; - az egyéni és csoportos játékszervezés feladatait és módjait; - a társas kapcsolatok, a szociális képességek fejlődését a különböző tevékenységek során; - a bölcsődei nevelés feladatait, eszközeit és módszereit; - az étkezési feltételek megteremtését, lebonyolítását; - az alvási feltételek biztosítását; - a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek fejlődését segítő, gondozási, nevelési feladatokat a játék és egyéb tevékenységek során; - a gyerekek dokumentációjának vezetését, adminisztrációs feladatokat; - a kisgyermeknevelő irányításával az önállóan végezhető gondozási nevelési feladatokat a gyermekcsoportban.					

Az évközi ellenőrzés módja:

A gyakorlólóhelyen előírt feladatok elvégzését a felkért gyakorlatvezető igazolja, és értékelési javaslatot ad. A hallgatói dokumentációkat határidőre el kell juttatni a kurzus oktatójához. A tantárgy érdemjegyet ezek alapján alakítja ki a kurzus oktatója.

Előírt külső gyakorlatok:

Bölcsődében, gyakorlatvezető szakmai felügyeletével, a kurzusleírásban meghatározott időbeosztású gyakorlat.

Elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- a hallgató segítse a gondozási feladatokat, a kisgyermeknevelő munkáját;
- a bölcsődei gyerekjátékokat, nevelési feladatokat a gyerekcsoportban;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő gondozási – nevelési feladatokat;
- a kisgyermeknevelő gondozási feladatainak megismerése,
- a kisgyermeknevelő nevelési feladatainak megfigyelése;
- megismerni a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését segítő gondozási – nevelési feladatokat;
- kisgyermeknevelő irányításával önállóan gondozási-nevelési feladatokat végezni a nagycsoportban:
  - első héten az alcsoport gyerekeinek fokozatos átvétele,
  - a gyakorlat második felében önálló kisgyermeknevelői feladatok ellátása;
- munkaportfóliójában dokumentálni a gyakorlati képzésen szerzett ismereteit;
- mentorával az egyéni összefüggő bölcsődei terepgyakorlat tapasztalatainak megbeszélése.

SZAKIRODALOM:

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél (szerk.), Szociális füzetek. NRSZH, Budapest, 2012
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, 4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről, 5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
- Rác Andrea (szerk.): A gyermekvédelem megújulási alternatívái, Rubeus Egyesület, 2015
- Útmutató a bölcsődei gyakorlatokhoz (Csecsemő- és kisgyermeknevelő szak).
- Falus Iván – Kimmel Magdolna: *Portfólió*, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003
- Ginnis, P.: *Tanítási és tanulási receptkönyv*, Alexandra, Budapest, 2007